

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ (Π.Μ.Σ.)
ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ: ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ
(*MSc in Educational Sciences: Special Education*)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ: ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ»
(σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4957/2022)

Νοέμβριος, 2022

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.....	1
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	3
Άρθρο 1. Αντικείμενο και Σκοπός του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.).....	3
1.Σκοπός του Π.Μ.Σ.....	3
2.Γνωστικά αντικείμενα του Π.Μ.Σ.....	4
3.Τίτλος σπουδών.....	5
4.Κατηγορίες υποψηφίων στο Π.Μ.Σ.....	5
Άρθρο 2. Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών.....	6
1. Χρονική διάρκεια.....	6
2.Προϋποθέσεις απόκτησης Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.....	7
3. Όργανα λειτουργίας του Π.Μ.Σ.....	7
Άρθρο 3. Εισακτέοι στο Π.Μ.Σ. - Διαδικασίες επιλογής - Δωρεάν φοίτηση.....	10
1. Αιτήσεις.....	10
2. Διαδικασία επιλογής.....	13
3. Τέλη φοίτησης.....	15
4. Δωρεάν φοίτηση.....	15
Άρθρο 4. Πρόγραμμα.....	16
1. Πρόγραμμα μαθημάτων για το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών.....	16
2. Διδάσκοντες και ανάθεση διδασκαλίας στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών.....	18
3. Αμοιβές για διδασκαλία.....	19
4. Επίβλεψη.....	19
5. Αξιολόγηση.....	20
6. Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία.....	20
7. Πρακτική Άσκηση.....	21
Άρθρο 5. Οικονομικά, διαχείριση εσόδων και εξόδων.....	266
1.Πόροι.....	266
2. Διαχείριση.....	266
3. Δαπάνες.....	266
Άρθρο 6. Φοίτηση στο Π.Μ.Σ.....	277
1.Παρακολούθηση μαθημάτων.....	277
2. Αναστολή φοίτησης.....	277
3. Μερική φοίτηση.....	288
4. Υλικοτεχνική Υποδομή.....	288

5. Ολοκλήρωση των σπουδών.....	288
6. Ιδρυματικό αποθετήριο.....	28
7. Βεβαιώσεις.....	299
8. Γραμματειακή κάλυψη, τεχνολογική και οικονομική υποστήριξη.....	299
9. Υποτροφίες.....	299
10. Ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ.....	299
Άρθρο 7. Διασφάλιση ποιότητας.....	29
1. Πνευματικά δικαιώματα και λογοκλοπή.....	299
2. Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας – Τριμελής Εσωτερική Υποεπιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας.....	30
3. Αξιολόγηση / έλεγχος ποιότητας Προγράμματος.....	30
Άρθρο 8. Μεταβατικές ρυθμίσεις.....	30

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Π.Μ.Σ. με τίτλο: «Επιστήμες της Αγωγής: Ειδική Αγωγή» του Παιδαγωγικού Τμήματος Ειδικής Αγωγής της Σχολής Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας ιδρύεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4957/2022, όπως αυτές έχουν διαμορφωθεί και ισχύουν.

Ο Εσωτερικός Κανονισμός του Π.Μ.Σ. «Επιστήμες της Αγωγής: Ειδική Αγωγή» ακολουθεί το Γενικό Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας - http://www.uth.gr/static/miscdocs/20181009_kanonismos_PMS.pdf και εγκρίνεται αρχικά από τη Συνέλευση του Παιδαγωγικού Τμήματος Ειδικής Αγωγής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας (Π.Θ.) και στη συνέχεια από τη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, μετά από σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του Π.Θ. και στη συνέχεια δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, αναρτάται στο διαδικτυακό τόπο του Τμήματος, κοινοποιείται στο Υπουργείο Παιδείας & Θρησκευμάτων και τίθεται προς ισχύ.

Ο Εσωτερικός Κανονισμός δύναται να τροποποιείται και να αναθεωρείται περιοδικά με συνεχείς βελτιώσεις και επικαιροποιήσεις, χωρίς να χάνει τη βασική δομή του και το περιεχόμενο, με απόφαση της Συνέλευσης του Παιδαγωγικού Τμήματος Ειδικής Αγωγής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, κατόπιν σχετικής εισήγησης του Διευθυντού του Π.Μ.Σ. και ακολουθώντας την ανωτέρω διαδικασία δημοσίευσης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 1. Αντικείμενο και Σκοπός του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.)

1.Σκοπός του Π.Μ.Σ.

Το Παιδαγωγικό Τμήμα Ειδικής Αγωγής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας οργανώνει και λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010 Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) με τίτλο «Ειδική Αγωγή», με βάση την αρ. 92027/Β7/22-7-2008 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 1597/11-8-2008/τ.Β). Από το ακαδ. έτος 2014-2015 λειτούργησε αναμορφωμένο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με νέο τίτλο «Επιστήμες της Αγωγής: Ειδική Αγωγή», με βάση την αρ. 194678/Ζ1/2-12-2014 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 3333/11-12-2014/τ.Β), τις διατάξεις του Ν. 3685 (ΦΕΚ 148, τ.Α'/16-8-2008) και τον παρόντα εσωτερικό κανονισμό που εγκρίθηκε από την Γ.Σ.Ε.Σ. (90η/21-12-2016) του Τμήματος. Από το ακαδ. έτος 2019-2020 λειτουργεί αναμορφωμένο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με νέο τίτλο «Επιστήμες της Αγωγής: Ειδική Αγωγή», με βάση το ΦΕΚ 4337/1-10-2018/τ.Β, τις διατάξεις του Ν. 4485/2017 (ΦΕΚ Α'114) και τον παρόντα εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας που εγκρίθηκε από την Συνέλευση (113η/22-12-2020) του Τμήματος.

Σκοπός του Π.Μ.Σ. είναι η εξειδίκευση των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών διαφορετικών ειδικοτήτων στο γνωστικό αντικείμενο της Ειδικής Αγωγής. Μετά το πέρας των σπουδών τους επιδιώκεται οι απόφοιτοι να είναι άρτια καταρτισμένοι επιστημονικά και ικανοί να προωθήσουν και να συνδέσουν τη θεωρία, την έρευνα και την πρακτική εφαρμογή στο χώρο της Ειδικής Αγωγής. Ειδικότερα, το Π.Μ.Σ. έχει σκοπό οι απόφοιτοι α) να έχουν επαρκή θεωρητική κατάρτιση σχετικά με την ειδική αγωγή, τις πολιτικές και πρακτικές στο χώρο της ειδικής αγωγής και της ένταξης, τα διαφορετικά είδη αναπηριών, αλλά και γνώση των σύγχρονων τάσεων, προοπτικών και ερευνητικών πορισμάτων σε σχέση με τα παραπάνω πεδία, β) να αναπτύξουν δεξιότητες διαφοροποίησης, τροποποίησης και προσαρμογής του Αναλυτικού Προγράμματος, των μεθόδων και τεχνικών διδασκαλίας, της οργάνωσης της τάξης, του εκπαιδευτικού και εποπτικού υλικού, καθώς επίσης και των διαδικασιών εκπαιδευτικής αξιολόγησης, γ) να αποκτήσουν γνώσεις και να αναπτύξουν δεξιότητες σχετικές με την αξιολόγηση των αναγκών και

των δυνατοτήτων των μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, όπως και με τον σχεδιασμό κατάλληλης υποστήριξης και εκπαιδευτικών παρεμβάσεων με βάση τις ανάγκες και τις δυνατότητες του κάθε μαθητή με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, δ) να αποκτήσουν γνώσεις και δεξιότητες οργάνωσης και διαχείρισης της τάξης, εφαρμογής στρατηγικών ανάπτυξης κοινωνικών δεξιοτήτων των ατόμων με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, καθώς και παρέμβασης για την άμβλυνση των πρακτικών περιθωριοποίησης και μισαναπηρισμού εντός και εκτός σχολικού περιβάλλοντος.

Η επίτευξη των παραπάνω αποτελεί μια δύσκολη, πολύπλευρη και πολύπλοκη διαδικασία και απαιτεί:

1. Την παρακολούθηση δια ζώσης ή/και εξ αποστάσεως μαθημάτων σχετικών με το χώρο της ειδικής αγωγής, των σπουδών για την αναπηρία, των νευροεπιστημών, της ψυχολογίας και της διαφοροποιημένης διδακτικής μεθοδολογίας σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία,
2. Εξειδικευμένα σεμιναριακά μαθήματα ή/και ακαδημαϊκές δραστηριότητες που αναφέρονται σε παρεμβάσεις για μαθητές/ήτριες με διαφορετικές αναπηρίες ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες,
3. Πρακτική Άσκηση σε δομές δημοσίου χαρακτήρα, όπου παρέχεται ειδική αγωγή και εκπαίδευση σε μαθητές με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, όπως σχολικές μονάδες ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης όλων των βαθμίδων, σχολικές μονάδες όλων των βαθμίδων όπου λειτουργούν τμήματα ένταξης, και τα Κέντρα Εκπαιδευτικής και Συμβουλευτικής Υποστήριξης (ΚΕΣΥ)
4. Σε ερευνητικό επίπεδο τόσο θεωρητικά με μαθήματα Ποιοτικής/Ποσοτικής Έρευνας και Στατιστικής όσο και με μικρής κλίμακας ερευνητικές εργασίες εντός των μαθημάτων αλλά και κατά την εκπόνηση των Διπλωματικών Εργασιών.

2.Γνωστικά αντικείμενα του Π.Μ.Σ.

Το Π.Μ.Σ. προσφέρει εξειδίκευση των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών στο γνωστικό αντικείμενο της Ειδικής Αγωγής. Μετά το πέρας των σπουδών τους επιδιώκεται οι απόφοιτοι να είναι άρτια καταρτισμένοι επιστημονικά και ικανοί να προωθήσουν και να συνδέσουν τη θεωρία, την έρευνα και την πρακτική εφαρμογή στο χώρο της Ειδικής Αγωγής, προσφέροντας επιπλέον εξειδίκευση σε πεδία. Πιο συγκεκριμένα το Π.Μ.Σ. «Επιστήμες της Αγωγής: Ειδική Αγωγή» εμπεριέχει τις ακόλουθες τρεις (3) κατευθύνσεις εξειδίκευσης:

- Ειδική Αγωγή και Ενταξιακή Πράξη,
- Μαθησιακές Δυσκολίες,
- Γλωσσική Ανάπτυξη, Παθολογία της Γλώσσας και Εκπαιδευτική Παρέμβαση

α) Η πρώτη κατεύθυνση: «Ειδική Αγωγή και Ενταξιακή Πράξη», αξιοποιώντας τη σύγχρονη τεχνολογία στην Ειδική Αγωγή και ιδιαίτερα στην Ενταξιακή Εκπαίδευση, έχει ως στόχο την εξειδίκευση επιστημόνων διαφορετικών κλάδων στην αξιολόγηση των ειδικών αναγκών, στο σχεδιασμό και την εφαρμογή ενταξιακών μεθόδων και στρατηγικών διδασκαλίας, στη διαφοροποίηση και τροποποίηση του αναλυτικού προγράμματος, στη διαχείριση της τάξης, στην ανάπτυξη συνεργατικών πρακτικών, στην εφαρμογή στρατηγικών ανάπτυξης κοινωνικών δεξιοτήτων των ατόμων με ειδικές ανάγκες και αναπηρία και εν γένει στη δημιουργία ενταξιακών περιβαλλόντων μάθησης.

β) Η δεύτερη κατεύθυνση «Μαθησιακές Δυσκολίες» απευθύνεται σε άτομα διαφορετικών επιστημονικών κλάδων και έχει ως στόχο την εξειδίκευσή τους στην εκπαίδευση ατόμων με Μαθησιακές Δυσκολίες. Σε αυτό το πλαίσιο, η δομή και το περιεχόμενο της κατεύθυνσης αυτής του Π.Μ.Σ. εξειδικεύεται σε ζητήματα που αφορούν αποκλειστικά τις Μαθησιακές Δυσκολίες, όπως

θεωρητικές προσεγγίσεις στην αξιολόγηση και αντιμετώπιση των μαθησιακών δυσκολιών, ειδικά θέματα ανίχνευσης, αξιολόγησης και διαφορικής διάγνωσης, καθώς και ζητήματα σχεδιασμού και εφαρμογής αποτελεσματικών διδακτικών παρεμβάσεων, στρατηγικών και προσαρμογών της διδασκαλίας και του αναλυτικού προγράμματος, με την αξιοποίηση των ευρημάτων της διεθνούς επιστημονικής έρευνας.

γ) Η τρίτη κατεύθυνση «Γλωσσική Ανάπτυξη, Παθολογία της Γλώσσας και Εκπαιδευτική Παρέμβαση» αφορά τους επιστήμονες διαφορετικών κλάδων και έχει ως κύριο στόχο την εξειδίκευσή τους τόσο στη μελέτη της γλωσσικής ανάπτυξης όσο και σε ζητήματα παθολογίας της γλώσσας και των αντίστοιχων εκπαιδευτικών παρεμβάσεων. Για το λόγο αυτό, ιδιαίτερη έμφαση, στο πρόγραμμα αυτής της κατεύθυνσης, αποδίδεται σε ζητήματα που συνδέονται με τους δομικούς μηχανισμούς της γλωσσικής ανάπτυξης, τις νευροβιολογικές βάσεις των γλωσσικών λειτουργιών, την παθολογία της γλώσσας αλλά και τις σύγχρονες εκπαιδευτικές προσεγγίσεις για την αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων.

3. Τίτλος σπουδών

Το Π.Μ.Σ. απονέμει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) με τίτλο: «Επιστήμες της Αγωγής: Ειδική Αγωγή» (*MSc in Educational Sciences: Special Education*).

4. Κατηγορίες υποψηφίων στο Π.Μ.Σ.

Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί, πτυχιούχοι Τμημάτων και Σχολών Πανεπιστημίων της ημεδαπής και ομοταγών αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της αλλοδαπής, καθώς και πτυχιούχοι Τμημάτων ΤΕΙ/ΑΤΕΙ συναφούς γνωστικού αντικειμένου.

Συγκεκριμένα για την πρώτη Κατεύθυνση «Ειδική Αγωγή και Ενταξιακή Πράξη» και για τη δεύτερη Κατεύθυνση «Μαθησιακές Δυσκολίες» γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Τμημάτων και Σχολών Πανεπιστημίων της ημεδαπής και ομοταγών αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της αλλοδαπής, καθώς και πτυχιούχοι Τμημάτων ΤΕΙ/ΑΤΕΙ συναφούς γνωστικού αντικειμένου. Για την τρίτη Κατεύθυνση «Γλωσσική Ανάπτυξη, Παθολογία της Γλώσσας και Εκπαιδευτική Παρέμβαση» γίνονται δεκτοί:

1. Πτυχιούχοι του ΠΤΕΑ του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας,
2. Πτυχιούχοι του τμήματος Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Μακεδονίας της Κατεύθυνσης ΕΚΠ-ΑΜΕΑ,
3. Πτυχιούχοι Παιδαγωγικών τμημάτων ΑΕΙ της ημεδαπής,
4. Πτυχιούχοι τμημάτων Φιλολογίας ΑΕΙ της ημεδαπής,
5. Πτυχιούχοι ξενόγλωσσων φιλολογιών ΑΕΙ της ημεδαπής,
6. Πτυχιούχοι του τμήματος Μεσογειακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αιγαίου από την Κατεύθυνση «Γλωσσολογία Νοτιο-Ανατολικής Μεσογείου»,
7. Πτυχιούχοι του τμήματος Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών,
8. Πτυχιούχοι του τμήματος Ψυχολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης,
9. Πτυχιούχοι του τμήματος Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης,
10. Πτυχιούχοι των τμημάτων ΦΠ και ΦΠΨ ΑΕΙ της ημεδαπής,
11. Πτυχιούχοι του τμήματος Λογοθεραπείας ΑΕΙ ή πρώην ΤΕΙ,

12. Πτυχιούχοι του τμήματος Βρεφονηπιοκομίας ΑΕΙ ή πρώην ΤΕΙ,
13. Πτυχιούχοι αντίστοιχων τμημάτων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής (απαραίτητη προϋπόθεση η προσκόμιση ισοτιμίας του ΔΟΑΤΑΠ).

Ειδικές Κατηγορίες Υποψηφίων

Το Π.Μ.Σ. «Επιστήμες της Αγωγής: Ειδική Αγωγή» συντάσσεται με την απόφαση της Συγκλήτου (11η /29-01-2010) και κάνει δεκτή την εισαγωγή ως υπεράριθμων ατόμων με αναπηρία ή/και σοβαρές παθήσεις που εμπίπτουν στις διατάξεις του Ν. 3794/04-09-2009, σε ποσοστό μέχρι 5% επί των εισαγόμενων μεταπτυχιακών φοιτητών ανάλογα με τις ιδιαιτερότητές τους. Ορίζεται ως απαραίτητη προϋπόθεση οι ανήκοντες σε ειδική κατηγορία, αφού καταθέσουν τα απαραίτητα δικαιολογητικά, να συμμετάσχουν στις υποχρεωτικές εξετάσεις για την επάρκεια στην αγγλική γλώσσα που διοργανώνει ειδικά για το σκοπό αυτό το τμήμα ξένων γλωσσών του πανεπιστημίου υποδοχής. Οι εξετάσεις αφορούν κείμενο σχετικό με την ειδική αγωγή στην αγγλική γλώσσα, με σκοπό να διαπιστωθεί ο βαθμός της κατανόησης κειμένου. Η επιλογή του κειμένου γίνεται από τα μέλη της Επιτροπής Επιλογής, η οποία συνέρχεται δύο ώρες πριν από τις εξετάσεις για να ορίσει το κείμενο. Όσοι/ες υποψήφιοι/ες δεν επιτύχουν σ' αυτήν την εξέταση, δε συμμετέχουν στις περαιτέρω διαδικασίες επιλογής. Από τη διαδικασία αυτή εξαιρούνται όσοι/ες έχουν πτυχίο αγγλικών επιπέδου Proficiency (Γ2) ή Lower (B2), όπως αυτά αναγνωρίζονται από τον ΑΣΕΠ, και οι πτυχιούχοι Τμημάτων Αγγλικής Φιλολογίας Πανεπιστημίων της ημεδαπής οι οποίοι συνεχίζουν απευθείας στη διαδικασία της συνέντευξης.

Η μοριοδότηση των λοιπών κριτηρίων εισαγωγής καθορίζεται ως εξής:

Συνέντευξη: 50%

Βαθμός Πτυχίου: 20%

Κατοχή δεύτερου πτυχίου (ή Μεταπτυχιακό): 10%

Επαγγελματική Εμπειρία: 10%

Ερευνητικό Έργο: 10%

Το Π.Μ.Σ. υποχρεούται να φροντίσει να εξασφαλίσει τις απαραίτητες συνθήκες (ανάλογα με την αναπηρία ή τη σοβαρή πάθηση) προκειμένου οι εισαχθέντες μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/ήτριες που εντάσσονται με την ως άνω κατηγορία να πραγματοποιήσουν ανεμπόδιστα τις σπουδές τους.

Άρθρο 2. Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

1. Χρονική διάρκεια.

Η ελάχιστη χρονική διάρκεια για την απονομή του τίτλου ορίζεται για το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) σε τέσσερα (4) ακαδημαϊκά εξάμηνα (τρία διδακτικά εξάμηνα και ένα εξάμηνο για την εκπόνηση της υποχρεωτικής πρακτικής άσκησης και της διπλωματικής εργασίας την οποία οι φοιτητές/ήτριες πραγματοποιούν εφόσον το επιθυμούν). Η μέγιστη διάρκεια φοίτησης για το Μ.Δ.Ε., ορίζεται σε τέσσερα (4) ημερολογιακά έτη. Η Συνέλευση του Τμήματος μπορεί να επεκτείνει αυτό το διάστημα άλλον ένα χρόνο, μετά από τεκμηριωμένη απόφαση.

Σε περίπτωση που ο/η φοιτητής/ήτρια έχει καλύψει τη μέγιστη διάρκεια φοίτησής του/της (4 ημερολογιακά έτη) έχει δικαίωμα να υποβάλλει γραπτώς αίτημα με το οποίο θα ζητά παράταση ενός χρόνου για την ολοκλήρωση των υποχρεώσεών του/της, η οποία σε καμία περίπτωση δε μπορεί να

ξεπερνά το ένα έτος. Εάν το αίτημά του/της εγκριθεί από τη Συνέλευση του Τμήματος, ο/η φοιτητής/ήτρια θα κληθεί να καταβάλει το ποσό των 500,00 ευρώ για κάθε επιπλέον εξάμηνο φοίτησής του/της. Εάν δεν ολοκληρώσει τις υποχρεώσεις του/της και στο επιπλέον έτος (5ο ημερολογιακό έτος από την εγγραφή), τότε ο/η φοιτητής/ήτρια διαγράφεται αυτόματα από το Π.Μ.Σ.

2. Προϋποθέσεις απόκτησης Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Συνολικά στο Π.Μ.Σ. αντιστοιχούν εκατόν είκοσι (120) πιστωτικές μονάδες ECTS, δηλαδή τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες ECTS στο κάθε εξάμηνο. Η κατανομή τους έχει ως εξής:

α) για την Α', Β' και Γ' Κατεύθυνση για το Α', Β' και Γ' εξάμηνο σπουδών σε κάθε θεωρητικό υποχρεωτικό ή υποχρεωτικό κατ' επιλογή μάθημα αντιστοιχούν επτάμισι (7,5) μονάδες ECTS,

β) στην πρακτική άσκηση αντιστοιχούν είκοσι (20) ή τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες ECTS,

γ) στη διπλωματική εργασία αντιστοιχούν δέκα (10) πιστωτικές μονάδες ECTS.

Κάθε εξάμηνο σπουδών καλύπτει τουλάχιστον δώδεκα (12) πλήρεις εβδομάδες διδασκαλίας. Με έγκριση της Συνέλευσης του Τμήματος μπορεί να γίνεται τροποποίηση του προγράμματος των μαθημάτων και ανακατανομή μεταξύ των εξαμήνων.

Η παρακολούθηση των μαθημάτων είναι υποχρεωτική. Απουσία σε περισσότερες από 30% των ωρών διδασκαλίας κάθε μαθήματος, έχει ως συνέπεια, ο/η φοιτητής/τρια να αποκλείεται από τις εξετάσεις του αντίστοιχου μαθήματος και πρέπει να το παρακολουθήσει εξ αρχής.

Στο Π.Μ.Σ. τα δίδακτρα καταβάλλονται με την έναρξη του εξαμήνου. Σε περίπτωση διακοπής της φοίτησης στο Π.Μ.Σ. δεν επιστρέφεται το μέρος των διδάκτρων που έχει καταβληθεί.

3. Όργανα λειτουργίας του Π.Μ.Σ.

Για την οργάνωση και την εν γένει λειτουργία του Π.Μ.Σ. αρμόδια όργανα είναι:

- Η **Σύγκλητος** του Ιδρύματος, η οποία είναι το αρμόδιο όργανο για κάθε θέμα διοικητικού ή οργανωτικού χαρακτήρα που σχετίζεται με τις μεταπτυχιακές σπουδές και έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) εγκρίνει την ίδρυση Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) ή την τροποποίηση της απόφασης ίδρυσης του Π.Μ.Σ.,

β) εγκρίνει την παράταση της χρονικής διάρκειας της λειτουργίας των Π.Μ.Σ.,

γ) συγκροτεί την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών, σε περίπτωση διατμηματικών ή διδρυματικών κοινών Π.Μ.Σ.,

δ) αποφασίζει την κατάργηση των Π.Μ.Σ. που προσφέρονται από το Α.Ε.Ι.

- Η **Συνέλευση** του οικείου Τμήματος, η οποία είναι αρμόδια για την οργάνωση, διοίκηση και διαχείριση του Π.Μ.Σ. και ιδίως:

α) συγκροτεί Επιτροπές για την αξιολόγηση των αιτήσεων των υποψήφιων μεταπτυχιακών φοιτητών και εγκρίνει την εγγραφή αυτών στο Π.Μ.Σ.,

β) αναθέτει το διδακτικό έργο στους διδάσκοντες του Π.Μ.Σ.,

γ) εισηγείται προς τη Σύγκλητο την τροποποίηση της απόφασης ίδρυσης του Π.Μ.Σ., καθώς και την παράταση της διάρκειας του Π.Μ.Σ.,

δ) συγκροτεί εξεταστικές επιτροπές για την εξέταση των διπλωματικών εργασιών των μεταπτυχιακών φοιτητών και ορίζει τον επιβλέποντα ανά εργασία,

ε) διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης, προκειμένου να απονεμηθεί ο τίτλος του Π.Μ.Σ.,

στ) εγκρίνει τον απολογισμό του Π.Μ.Σ., κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής (Σ.Ε.).

ζ) ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που προβλέπεται από επί μέρους διατάξεις.

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος οι αρμοδιότητες των περ. α) και δ) δύναται να μεταβιβάζονται στη Σ.Ε. του Π.Μ.Σ.

• Η **Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.)** του Π.Μ.Σ. αποτελείται από τον Διευθυντή του Π.Μ.Σ. και τέσσερα (4) μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) του Τμήματος, που έχουν συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό του Π.Μ.Σ. και αναλαμβάνουν διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ. Τα μέλη της Σ.Ε. καθορίζονται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Η Σ.Ε. είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της λειτουργίας του προγράμματος και ιδίως:

α) καταρτίζει τον αρχικό ετήσιο προϋπολογισμό του Π.Μ.Σ. και τις τροποποιήσεις του, εφόσον το Π.Μ.Σ. διαθέτει πόρους σύμφωνα με το άρθρο 84, και εισηγείται την έγκρισή του προς την Επιτροπή Ερευνών του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.),

β) καταρτίζει τον απολογισμό του προγράμματος και εισηγείται την έγκρισή του προς τη Συνέλευση του Τμήματος,

γ) εγκρίνει τη διενέργεια δαπανών του Π.Μ.Σ.,

δ) εγκρίνει τη χορήγηση υποτροφιών, ανταποδοτικών ή μη, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ. και τον Κανονισμό μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών,

ε) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την κατανομή του διδακτικού έργου, καθώς και την ανάθεση διδακτικού έργου στις κατηγορίες διδασκόντων του άρθρου 83 (Νόμος 4957/2022),

στ) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την πρόσκληση Επισκεπτών Καθηγητών για την κάλυψη διδακτικών αναγκών του Π.Μ.Σ.,

ζ) καταρτίζει σχέδιο για την τροποποίηση του προγράμματος σπουδών, το οποίο υποβάλλει προς τη Συνέλευση του Τμήματος,

η) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την ανακατανομή των μαθημάτων μεταξύ των ακαδημαϊκών εξαμήνων, καθώς και θέματα που σχετίζονται με την ποιοτική αναβάθμιση του προγράμματος σπουδών.

• Ο **Διευθυντής** του Π.Μ.Σ. προέρχεται από τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος κατά προτεραιότητα βαθμίδας Καθηγητή ή Αναπληρωτή Καθηγητή και ορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για διετή θητεία, με δυνατότητα ανανέωσης χωρίς περιορισμό.

Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) προεδρεύει της Σ.Ε., καθώς και της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών, σε περίπτωση διατμηματικού ή διιδρυματικού ή κοινού Π.Μ.Σ., συντάσσει την ημερήσια διάταξη και συγκαλεί τις συνεδριάσεις της,

β) εισηγείται τα θέματα που αφορούν στην οργάνωση και λειτουργία του Π.Μ.Σ. προς τη Συνέλευση του Τμήματος, σε περίπτωση μονοτμηματικού Π.Μ.Σ.,

γ) εισηγείται προς τη Σ.Ε. και τα λοιπά όργανα του Π.Μ.Σ. και του Α.Ε.Ι. θέματα σχετικά με την αποτελεσματική λειτουργία του Π.Μ.Σ.,

δ) είναι Επιστημονικός Υπεύθυνος του προγράμματος σύμφωνα με το άρθρο 234 και ασκεί τις αντίστοιχες αρμοδιότητες,

ε) παρακολουθεί την υλοποίηση των αποφάσεων των οργάνων του Π.Μ.Σ. και του Εσωτερικού Κανονισμού μεταπτυχιακών και διδακτορικών προγραμμάτων σπουδών, καθώς και την παρακολούθηση εκτέλεσης του προϋπολογισμού του Π.Μ.Σ.,

στ) ασκεί οποιαδήποτε άλλη αρμοδιότητα, η οποία ορίζεται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ.

Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ., καθώς και τα μέλη της Σ.Ε. και της επιτροπής προγράμματος σπουδών δεν δικαιούνται αμοιβής ή οιασδήποτε αποζημίωσης για την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων που τους ανατίθενται και σχετίζεται με την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Επιτροπές του Π.Μ.Σ.: Για τη λειτουργία του Π.Μ.Σ. η Συνέλευση του Τμήματος ορίζει, με θητεία δύο (2) ετών, όπως προβλέπει ο τρέχων Κανονισμός Λειτουργίας τις εξής Επιτροπές:

Α. Επιτροπή Επιλογής Μεταπτυχιακών Φοιτητών

Β. Επιτροπή Δεοντολογίας

Γ. Επιτροπή Οικονομικής Διαχείρισης

Δ. Επιτροπή Εσωτερικής Αξιολόγησης

Ε. Επιτροπή Παραλαβής Υλικού

Α. Έργο της **Επιτροπής Επιλογής Μεταπτυχιακών Φοιτητών**, αποτελούν τα παρακάτω:

- Διενέργεια εξετάσεων για εισαγωγή στο Πρόγραμμα, όπου αυτό προβλέπεται.
- Έλεγχος και αξιολόγηση όλων των υποβληθέντων δικαιολογητικών.
- Έλεγχος της συνάφειας του πτυχίου με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.
- Έλεγχος της γλωσσικής επάρκειας σε συγκεκριμένη ξένη γλώσσα.
- Τελική κατάταξη υποψηφίων με βάση τη λίστα κριτηρίων του Προγράμματος και πρόταση επιλογής υποψηφίων με βάση την κατάταξη αυτή στη Συνέλευση.

Β. Έργο της **Επιτροπής Δεοντολογίας** αποτελούν τα παρακάτω:

Τήρηση των κανόνων ηθικής και δεοντολογίας στον τρόπο διεξαγωγής των μαθημάτων, των εξετάσεων, των ερευνητικών εργασιών, της συγγραφής και δημοσίευσης των διπλωματικών εργασιών, στην κατοχύρωση πνευματικών δικαιωμάτων, και την αυστηρή τήρηση κανόνων ενάντια στη λογοκλοπή.

Γ. Έργο της **Επιτροπής Οικονομικής Διαχείρισης** αποτελούν τα παρακάτω:

- Εισήγηση προς τη Συνέλευση για τον καθορισμό του ύψους των διδάκτρων, όπου αυτά προβλέπονται, με τεκμηρίωση.
- Η παρακολούθηση, ο έλεγχος και η διαρκής ενημέρωση των οικονομικών του Προγράμματος, και

- Η κατάθεση οικονομικού προγραμματισμού και απολογισμού του Π.Μ.Σ. στη Συνέλευση του Τμήματος και ανάρτηση του στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ.

Δ. Έργο της **Επιτροπής Εσωτερικής Αξιολόγησης** αποτελεί η σύσταση δεικτών και κριτηρίων αξιολόγησης του Π.Μ.Σ. με σκοπό τη βελτίωση της λειτουργίας του.

Ε. Έργο της **Επιτροπής Παραλαβής Υλικού** είναι ο έλεγχος του υλικού που αγοράζεται με δαπάνες του Π.Μ.Σ. σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας κάθε φορά.

Η Συνέλευση συγκροτεί επιπλέον Επιτροπές όπου αυτή κρίνει απαραίτητο. Όλες οι προτάσεις ή αποφάσεις των επιτροπών εγκρίνονται από την Συνέλευση του Τμήματος.

Άρθρο 3. Εισακτέοι στο Π.Μ.Σ. - Διαδικασίες επιλογής - Δωρεάν φοίτηση

1. Αιτήσεις

Το Π.Μ.Σ. δημοσιεύει, δύο (2) με τρεις (3) μήνες πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής αιτήσεων, ανακοίνωση στον Τύπο και στην ιστοσελίδα του σχετικά με την εισαγωγή φοιτητών/τριών στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών, του οποίου η έναρξη έχει προγραμματισθεί για το αμέσως επόμενο ακαδημαϊκό έτος.

Ο αριθμός των εισακτέων του Π.Μ.Σ. ορίζεται κατ' ανώτατο όριο σε ενενήντα (90) κατ' έτος, μετά από απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος. Η κατανομή των θέσεων ανά κατεύθυνση μπορεί να αλλάξει από τη Συνέλευση του Τμήματος, όταν οι επιτυχόντες/ούσες ή οι εγγεγραμμένοι/ες σε κάποια κατεύθυνση είναι λιγότεροι από 30. Σε κάθε κατεύθυνση του Π.Μ.Σ. γίνεται δεκτός/ή ένας/μια (1) υπότροφος του Ι.Κ.Υ. ή άλλων φορέων/ιδρυμάτων που πέτυχε σε σχετικό διαγωνισμό μεταπτυχιακών σπουδών εσωτερικού, ένας/μια (1) αλλοδαπός/ή υπότροφος του Ελληνικού Κράτους και άτομα με σοβαρές παθήσεις που εμπíπτουν στις διατάξεις του Ν. 3794/04-09-2009 σε ποσοστό μέχρι 5% επί των εισαγομένων μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών ανάλογα με τις ιδιαιτερότητές τους.

Οι αιτήσεις των υποψηφίων πρέπει να συνοδεύονται από τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά που ορίζονται στον παρόντα Κανονισμό Λειτουργίας. Αιτήσεις που δε συνοδεύονται από τα απαραίτητα πιστοποιητικά ή δικαιολογητικά δε λαμβάνονται υπόψη κατά τη διαδικασία επιλογής των υποψηφίων.

Οι υποψήφιοι/ες που έχουν καταθέσει τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά μπορούν να συμμετάσχουν στις περαιτέρω διαδικασίες. Ο φάκελος υποψηφιότητας που κατέθεσε ο/η υποψήφιος/α στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. μοριοδοτείται με βάση τον ακόλουθο πίνακα:

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΦΑΚΕΛΟΥ ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΑΣ	ΠΙΣΤΩΣΗ ΜΟΡΙΩΝ
Σπουδές	
Βαθμός πτυχίου (άριστα)	10
Βαθμός πτυχίου (λίαν καλώς)	8
Βαθμός πτυχίου (καλώς)	5
Δεύτερο πτυχίο βασικών σπουδών από ελληνικό πανεπιστήμιο ή της αλλοδαπής (αναγνωρισμένο από το ΔΙΚΑΤΣΑ/ΔΟΑΤΑΠ) <i>* Περισσότερα των δυο πτυχίων βασικών σπουδών από ελληνικά πανεπιστήμια ή της αλλοδαπής δε μοριοδοτούνται.</i>	1
Τίτλος διδακτορικών σπουδών από ελληνικό πανεπιστήμιο ή της αλλοδαπής (αναγνωρισμένο από το ΔΙΚΑΤΣΑ/ΔΟΑΤΑΠ) συναφής με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ. και το Πρόγραμμα Σπουδών του. <i>* Περισσότεροι των δυο τίτλων διδακτορικών σπουδών από ελληνικά πανεπιστήμια ή της αλλοδαπής δε μοριοδοτούνται.</i>	4
Τίτλος μεταπτυχιακών σπουδών από ελληνικό πανεπιστήμιο ή της αλλοδαπής (αναγνωρισμένο από το ΔΙΚΑΤΣΑ/ΔΟΑΤΑΠ) συναφής με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ. και το Πρόγραμμα Σπουδών του. <i>* Περισσότεροι των δυο τίτλων μεταπτυχιακών σπουδών από ελληνικά πανεπιστήμια ή της αλλοδαπής δε μοριοδοτούνται.</i>	3
Μετεκπαίδευση στην Ειδική Αγωγή σε Διδακταλείο	2
Πιστοποιημένες Βεβαιώσεις Ειδικών Γνώσεων (όπως: νοηματική-4 κύκλοι ή επάρκεια, braille-πιστοποίηση, κινητικότητα/προσανατολισμός) μέσω εξειδικευμένων επιμορφώσεων διάρκειας τουλάχιστον τριών μηνών	1
Δίπλωμα δεύτερης ξένης γλώσσας (επιπέδου τουλάχιστον B2 ή αντίστοιχο), όπως αυτά αναγνωρίζονται από τον ΑΣΕΠ	1
Αποδεδειγμένη Ερευνητική Δραστηριότητα	
Πτυχιακή Εργασία	2
Δημοσιεύσεις σε ξένα έγκριτα επιστημονικά περιοδικά του χώρου με κριτές συναφείς με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ. και το Πρόγραμμα Σπουδών του	2*N _{δημοσιεύσεων}
Δημοσιεύσεις σε διεθνή πρακτικά συνεδρίων με κριτές συναφείς με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ. και το Πρόγραμμα Σπουδών του	1*N _{δημοσιεύσεων}

Δημοσιεύσεις σε ελληνικά επιστημονικά περιοδικά με κριτές συναφείς με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ. και το Πρόγραμμα Σπουδών του	0,5*N _{δημοσιεύσεων}
Δημοσιεύσεις σε πρακτικά ελληνικών συνεδρίων με κριτές συναφείς με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ. και το Πρόγραμμα Σπουδών του	0,5*N _{δημοσιεύσεων}
Κεφάλαια σε συλλογικούς ελληνικούς τόμους συναφή με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ. και το Πρόγραμμα Σπουδών του	1*N _{κεφάλαια}
Κεφάλαια σε συλλογικούς ξενόγλωσσους τόμους συναφή με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ. και το Πρόγραμμα Σπουδών του	2*N _{κεφάλαια}
Προφορική ανακοίνωση ή Αναρτημένη ανακοίνωση (Poster) συναφής με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ. και το Πρόγραμμα Σπουδών του	0,2*N _{ανακοινώσεων}
Αποδεδειγμένη Επαγγελματική Εμπειρία	
<i>*όποιος/α από τους/τις υποψήφιους/ες έχει αποδεδειγμένη επαγγελματική εμπειρία και στις δυο ακόλουθες κατηγορίες θα μοριοδοτηθεί με βάση την κατηγορία που συγκεντρώνει τον υψηλότερο βαθμό μορίων και όχι και για τις δυο κατηγορίες.</i>	
Αποδεδειγμένη επαγγελματική εμπειρία σχετικά με την Ειδική Αγωγή σε δημόσιους ή/και ιδιωτικούς φορείς:	
Πάνω από 5 έτη	3
Από 1 έως 5 έτη	2
Έως και 1 έτος	1
*Αποδεδειγμένη επαγγελματική εμπειρία που εμπίπτει στο αντικείμενο και το πρόγραμμα σπουδών του Π.Μ.Σ. σε δημόσιους ή/και ιδιωτικούς φορείς:	
Πάνω από 5 έτη	1,5
Από 1 έως 5 έτη	1
Έως 1 έτος	0,5
ΣΥΝΟΛΟ	A
<i>Πιστοποιητικά/Βεβαιώσεις που αποδεικνύουν εργασία σε εθελοντική βάση καθώς και πρακτική άσκηση σε δομές/φορείς που σχετίζονται με την ειδική αγωγή (π.χ. χρηματοδοτούμενη πρακτική άσκηση) μπορούν να συμπεριληφθούν στο φάκελο του/της υποψήφιου/ας και θα συνεκτιμηθούν κατά τη διαδικασία της συνέντευξης.</i>	

2. Διαδικασία επιλογής

Όλοι/ες οι υποψήφιοι/ες καταθέτουν τον φάκελο της υποψηφιότητάς τους στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. Ο φάκελος θα περιέχει τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

Υποχρεωτικά

1. Έντυπη Αίτηση Υποψηφιότητας
2. Βιογραφικό Σημείωμα (έως 5 σελίδες)
3. Συγκεντρωτικός Πίνακας Αίτησης Υποψήφιου/ας
4. Αντίγραφο Πτυχίου/Διπλώματος (αναγνώριση ισοτιμίας του τίτλου σπουδών από το ΔΟΑΤΑΠ για τους κατόχους τίτλου ιδρυμάτων της αλλοδαπής)*
5. Πιστοποιητικό Αναλυτικής Βαθμολογίας (με ακριβή Μ.Ο.). Για κατόχους τίτλου ιδρυμάτων της αλλοδαπής απαιτείται πιστοποιητικό αντιστοιχίας του βαθμού πτυχίου από το ΔΟΑΤΑΠ.
6. Φωτοτυπία Αστυνομικής Ταυτότητας
7. Μια Συστατική Επιστολή (προτιμάται από μέλος ΔΕΠ)

*Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών δεν απονέμεται σε φοιτητή του οποίου ο τίτλος σπουδών πρώτου κύκλου από ίδρυμα της αλλοδαπής δεν έχει αναγνωρισθεί από το Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (ΔΟΑΤΑΠ), σύμφωνα με το ν. 3328/2005 (Α' 80). Η αίτηση με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά υποβάλλονται στο ΔΟΑΤΑΠ από το Τμήμα που οργανώνει το Π.Μ.Σ. (άρθρο 101, Ν, 4547/2018).

Επίσης, **εφόσον** υπάρχουν, κατατίθενται:

1. Επίσημο Αποδεικτικό Γνώσης της Αγγλικής Γλώσσας, όπως αυτά αναγνωρίζονται από τον ΑΣΕΠ
2. Δεύτερο πτυχίο βασικών σπουδών από ελληνικό πανεπιστήμιο ή της αλλοδαπής (αναγνωρισμένο από το ΔΙΚΑΤΣΑ/ΔΟΑΤΑΠ) συνοδευόμενο από αναλυτική βαθμολογία
3. Τίτλος διδακτορικών σπουδών από ελληνικό πανεπιστήμιο ή της αλλοδαπής (αναγνωρισμένο από το ΔΙΚΑΤΣΑ/ΔΟΑΤΑΠ) συναφής με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ. και το Πρόγραμμα Σπουδών του
4. Τίτλος μεταπτυχιακών σπουδών από ελληνικό πανεπιστήμιο ή της αλλοδαπής (αναγνωρισμένο από το ΔΙΚΑΤΣΑ/ΔΟΑΤΑΠ) συναφής με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ. και το Πρόγραμμα Σπουδών του
5. Πιστοποιητικό Αναλυτικής Βαθμολογίας για τον τίτλο μεταπτυχιακών σπουδών (με ακριβή Μ.Ο.)
6. Αποδεικτικά Μετεκπαίδευσης στην Ειδική Αγωγή σε Διδασκαλείο
7. Πιστοποιημένες Βεβαιώσεις Ειδικών Γνώσεων (όπως: νοηματική-4 κύκλοι ή επάρκεια, braille-πιστοποίηση, κινητικότητα/προσανατολισμός) μέσω εξειδικευμένων επιμορφώσεων διάρκειας τουλάχιστον τριών μηνών.
8. Δίπλωμα δεύτερης ξένης γλώσσας (επιπέδου τουλάχιστον Β2 ή αντίστοιχο)
9. Πτυχιακή Εργασία (Κατατίθεται σε ηλεκτρονική μορφή-CD)

*10. Δημοσιεύσεις σε ξένα έγκριτα επιστημονικά περιοδικά του χώρου με κριτές συναφείς με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ. και το Πρόγραμμα Σπουδών του

*11. Δημοσιεύσεις σε διεθνή πρακτικά συνεδρίων με κριτές συναφείς με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ. και το Πρόγραμμα Σπουδών του

*12. Δημοσιεύσεις σε ελληνικά επιστημονικά περιοδικά με κριτές συναφείς με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ. και το Πρόγραμμα Σπουδών του

*13. Δημοσιεύσεις σε πρακτικά ελληνικών συνεδρίων με κριτές συναφείς με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ. και το Πρόγραμμα Σπουδών του

*14. Κεφάλαια σε συλλογικούς ελληνικούς τόμους συναφή με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ. και το Πρόγραμμα Σπουδών του

*15. Κεφάλαια σε συλλογικούς ξενόγλωσσους τόμους συναφή με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ. και το Πρόγραμμα Σπουδών του

*16. Προφορική ανακοίνωση ή Αναρτημένη ανακοίνωση (Poster) συναφής με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ. και το Πρόγραμμα Σπουδών του

17. Αποδεικτικά Επαγγελματικής Εμπειρία. Στα πιστοποιητικά/βεβαιώσεις θα πρέπει να αναφέρονται τα στοιχεία του εργοδότη, το είδος της εργασίας, και το ακριβές διάστημα απασχόλησης.

18. Πιστοποιητικά/Βεβαιώσεις που αποδεικνύουν εργασία σε εθελοντική βάση, καθώς και πρακτική άσκηση σε δομές/φορείς που σχετίζονται με την ειδική αγωγή.

Ο έλεγχος των δικαιολογητικών των ενδιαφερομένων γίνεται από τριμελή επιτροπή στην οποία συμμετέχουν, ο/η γραμματέας του μεταπτυχιακού (έλεγχος δικαιολογητικών και γραφειοκρατική διεκπεραίωση) και τα μέλη της συντονιστικής επιτροπής.

*για τα υπ' αριθμόν 10 έως 16 δικαιολογητικά που καταγράφονται στην παραπάνω λίστα χρειάζεται να κατατεθούν αντίγραφα των δημοσιεύσεων σε έντυπη μορφή, όπως αυτά εμφανίζονται στους δημοσιευμένους τόμους.

Στη συνέχεια γίνεται κατάταξη όλων των υποψηφίων με βάση τα ανωτέρω κριτήρια και οι πρώτοι 75 υποψήφιοι/ες ανά κατεύθυνση σπουδών που συγκεντρώνουν τα υψηλότερα μόρια ακολουθούν την παρακάτω διαδικασία:

α) όσοι/ες έχουν πτυχίο αγγλικών επιπέδου Proficiency (Γ2) ή Lower (B2), όπως αυτά αναγνωρίζονται από τον ΑΣΕΠ, οι πτυχιούχοι Τμημάτων Αγγλικής Φιλολογίας Πανεπιστημίων της ημεδαπής, οι κάτοχοι προπτυχιακού ή μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών Πανεπιστημίου της αλλοδαπής, στην αγγλική γλώσσα συνεχίζουν απευθείας στη διαδικασία της συνέντευξης,

β) όσοι/ες δεν έχουν αποδεδειγμένη γνώση της αγγλικής γλώσσας (σύμφωνα με το (α) συμμετέχουν σε εξέταση στην αγγλική γλώσσα η οποία διοργανώνεται από το Π.Μ.Σ. Η εξέταση είναι γραπτή, σε κείμενο σχετικό με την ειδική αγωγή στην αγγλική γλώσσα, με σκοπό να διαπιστωθεί ο βαθμός της κατανόησης κειμένου. Η επιλογή του κειμένου γίνεται από τα μέλη της Επιτροπής Επιλογής, η οποία συνέρχεται δύο ώρες πριν από τις εξετάσεις για να ορίσει το κείμενο. Οι επιτυχόντες/ούσες στην ανωτέρω εξέταση συνεχίζουν στη διαδικασία των συνεντεύξεων. Όσοι/ες υποψήφιοι/ες δεν επιτύχουν σ' αυτήν την εξέταση, δε συμμετέχουν στις περαιτέρω διαδικασίες επιλογής.

Κατά τη διαδικασία της συνέντευξης η επιτροπή επιλογής μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών βαθμολογεί με άριστα το είκοσι (20). Τα μόρια που συγκεντρώνει κάθε υποψήφιος/α στη συνέντευξη θα πρέπει να είναι τουλάχιστον από οκτώ (8) και άνω. Όσοι/ες υποψήφιοι/ες έχουν μόρια χαμηλότερα των οκτώ (8) στη συνέντευξη αποκλείονται από κάθε περαιτέρω διαδικασία. Κατά τη διαδικασία της συνέντευξης αξιολογούνται στοιχεία της προσωπικότητας των υποψηφίων, τα κίνητρα και το ενδιαφέρον τους για το Π.Μ.Σ. και η επάρκειά τους να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις του Π.Μ.Σ..

Μετά το πέρας των συνεντεύξεων των υποψηφίων γίνεται κατάταξη με βάση το σύνολο των μορίων που συγκεντρώθηκαν (φάκελος υποψηφιότητας και βαθμολογία συνέντευξης). Η μοριοδότηση του φακέλου υποψηφιότητας συνεισφέρει κατά το 80% στην τελική μοριοδότηση του/της υποψήφιου/ας, ενώ η μοριοδότηση της συνέντευξης συνεισφέρει κατά το 20% στην τελική μοριοδότηση.

(Μόρια Φακέλου Υποψηφιότητας X 80%) + (Μόρια Συνέντευξης X 20%)

(μέγιστος αριθμός μορίων συνέντευξης=20)

=

Τελική Μοριοδότηση

Ο κατάλογος των υποψηφίων υποβάλλεται στη Συνέλευση του Τμήματος η οποία και καταρτίζει τον κατάλογο των επιτυχόντων/ουσών. Εάν οι επιτυχόντες/ούσες υποψήφιοι/ες σε μία κατεύθυνση δε συμπληρώνουν τον προβλεπόμενο αριθμό, τότε η Συνέλευση μπορεί να αποφασίσει τη συμπλήρωση του αριθμού από τους/τις επιτυχόντες/ούσες υποψηφίους/ες των άλλων κατευθύνσεων. Ο κατάλογος των επιτυχόντων και επιλαχόντων ανακοινώνεται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ.

Η Συνέλευση του Τμήματος ορίζει την προθεσμία προεγγραφής και εγγραφής για τους/τις επιτυχόντες/ούσες. Αν μετά την λήξη αυτής της προθεσμίας κάποιος επιτυχόντες δεν προσέλθουν για προεγγραφή και εγγραφή, τότε η γραμματεία του Π.Μ.Σ. καλεί τους/τις επιλαχόντες/ούσες με τη σειρά επιτυχίας τους, μέχρι να συμπληρωθεί ο προβλεπόμενος αριθμός θέσεων των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών. Το Π.Μ.Σ δε δύναται να προχωρά στην επανεξέταση των γραπτών μετά από αποτυχία κατά τις εξετάσεις εισαγωγής (Γνωμοδότηση Νομικής Υπηρεσίας Π.Θ., 272/28/09/2009).

Τα μέλη των κατηγοριών Ε.Ε.Π., καθώς και Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. που είναι κάτοχοι τίτλου του πρώτου κύκλου σπουδών Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής, μπορούν μετά από αίτησή τους να εγγραφούν ως υπεράριθμοι, και μόνο ένας κατ' έτος και ανά Π.Μ.Σ., μόνο σε Π.Μ.Σ. που οργανώνεται στο Τμήμα όπου υπηρετούν, το οποίο είναι συναφές με το αντικείμενο του τίτλου σπουδών και του έργου που επιτελούν στο οικείο Τμήμα.

3. Τέλη φοίτησης

Στο Π.Μ.Σ. τα τέλη φοίτησης καταβάλλονται με την έναρξη του εξαμήνου. Σε περίπτωση διακοπής της φοίτησης στο Π.Μ.Σ. δεν επιστρέφεται το μέρος των διδάκτρων που έχει καταβληθεί.

4. Δωρεάν φοίτηση

Σύμφωνα με το άρθρο 86 του Ν. 4957/2022 εγγεγραμμένοι/ες φοιτητές/ήτριες Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) δύνανται να φοιτούν δωρεάν σε αυτό, αν προβλέπεται η καταβολή τελών φοίτησης, εφόσον πληρούν τα κατά νόμο οικονομικά ή κοινωνικά κριτήρια. Προϋπόθεση για τη χορήγηση του δικαιώματος δωρεάν φοίτησης λόγω οικονομικών ή κοινωνικών κριτηρίων είναι η πλήρωση προϋποθέσεων αριστείας κατά τον πρώτο κύκλο σπουδών, που αντιστοιχεί κατ' ελάχιστον στην κατοχή βαθμού ίσου ή ανώτερου του επτάμισι με άριστα στα δέκα (7,5/10), εφόσον η αξιολόγηση στον βασικό τίτλο σπουδών που προσκομίζεται για την εισαγωγή στο Π.Μ.Σ. έχει πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τη δεκάβαθμη κλίμακα αξιολόγησης Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) της ημεδαπής, άλλως το κριτήριο αυτό εφαρμόζεται αναλογικά σύμφωνα με την εκάστοτε κλίμακα αξιολόγησης, εφόσον ο προσκομιζόμενος τίτλος σπουδών έχει χορηγηθεί από ίδρυμα της αλλοδαπής.

Ο συνολικός αριθμός των φοιτητών που φοιτούν δωρεάν δεν δύναται να υπερβαίνει τον αριθμό που αντιστοιχεί στο τριάντα τοις εκατό (30%) του συνόλου των εγγεγραμμένων φοιτητών ανά ακαδημαϊκό

έτος. Αν, κατά τον αριθμητικό υπολογισμό του αριθμού των δικαιούχων απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης προκύπτει δεκαδικός αριθμός, γίνεται στρογγυλοποίηση στην πλησιέστερη ακέραιη μονάδα. Αν ο αριθμός των δικαιούχων απαλλαγής υπερβαίνει το ποσοστό της παρούσας, οι δικαιούχοι επιλέγονται με σειρά φθίνουσας κατάταξης έως τη συμπλήρωση του αριθμού.

Η υποβολή των αιτήσεων για τη δωρεάν φοίτηση ανά Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας εισδοχής των φοιτητών στο Π.Μ.Σ και σε χρονικό διάστημα που θα ορίσει το ίδιο το Π.Μ.Σ.

Άρθρο 4. Πρόγραμμα

1. Πρόγραμμα μαθημάτων για το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

Το Πρόγραμμα Σπουδών του Π.Μ.Σ. υλοποιείται με την παρακολούθηση δια ζώσης ή/και εξ αποστάσεως μαθημάτων σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Στο Π.Μ.Σ. περιλαμβάνονται τρεις κατευθύνσεις. Η Α' Κατεύθυνση «Ειδική Αγωγή και Ενταξιακή Πράξη», η Β' Κατεύθυνση «Μαθησιακές Δυσκολίες» και η Γ' Κατεύθυνση «Γλωσσική Ανάπτυξη, Παθολογία της Γλώσσας και Εκπαιδευτική Παρέμβαση». Σε κάθε μια από τις Κατευθύνσεις προσφέρονται τα ακόλουθα μαθήματα, όπως περιγράφονται, ανά εξάμηνο παρακάτω. Το σύνολο των πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για την απόκτηση του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) ανέρχεται σε 120 ECTS.

Το αναλυτικό πρόγραμμα μαθημάτων ανά εξάμηνο διαμορφώνεται ως εξής:

Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών		
Α' ΕΞΑΜΗΝΟ		
Κοινά μαθήματα για τις Κατευθύνσεις		
Κωδικός Μαθήματος	Μαθήματα	Πιστωτικές Μονάδες/ECTS
AY5	Βασικά χαρακτηριστικά και μαθησιακές ανάγκες διαφορετικών πληθυσμών με αναπηρίες ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες (Υ)	7,5
AY415	Εκπαίδευση και Αναπηρία (Υ)	7,5
AY3	Νευρο- επιστήμη και Ειδική Αγωγή (Υ)	7,5
AY1	Μεθοδολογία Έρευνας (Υ)	7,5
	Σύνολο ECTS	30
Β' ΕΞΑΜΗΝΟ		
Κοινά μαθήματα για τις Κατευθύνσεις		
Κωδικός Μαθήματος	Μαθήματα	Πιστωτικές Μονάδες/ECTS
BY5	Μαθησιακές Δυσκολίες: Θεωρητικές Προσεγγίσεις (Υ)	7,5
BY6	Διαφοροποιημένη διδασκαλία: Εφαρμογές σε άτομα με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες (Υ)	7,5
BY7	Εφαρμογές στις Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών στην Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση (Υ)	7,5
BAY6 ΓΑΒΕ	Επιλογή Φοιτητών ανάμεσα σε: - Στατιστική (Ε) - Ποιοτικές Μέθοδοι Έρευνας (Ε)	7,5
	Σύνολο ECTS	30
Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ		
Διαφορετικά μαθήματα για κάθε Κατεύθυνση		
Α' Κατεύθυνση Ειδική Αγωγή και Ενταξιακή Πράξη		
BAY5	Αξιολόγηση στην Ειδική Αγωγή (Υ)	7,5
ΓΥΑ 10	Στρατηγικές Ανάπτυξης Κοινωνικών Δεξιοτήτων σε άτομα με αναπηρίες ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες (Υ)	7,5
ΓΑΥ111	Αποτελεσματικές Εκπαιδευτικές Πρακτικές στην Ενταξιακή Εκπαίδευση (Υ)	7,5
BAY7	Στρατηγικές Διαχείρισης Συμπεριφορικών Δυσκολιών των Μαθητών (Υ)	7,5
Β' Κατεύθυνση Μαθησιακές Δυσκολίες		
BBY6	Αξιολόγηση και Διάγνωση Μαθησιακών Δυσκολιών (Υ)	7,5
BBY9	Μέθοδοι και Στρατηγικές Διδασκαλίας για Μαθητές με Μαθησιακές Δυσκολίες (Υ)	7,5
BBY10	Προσαρμογές στη Διδασκαλία και το Διδακτικό Υλικό στο Μάθημα της Γλώσσας για Μαθητές με Μαθησιακές Δυσκολίες (Υ)	7,5

BBY11	Προσαρμογές στη Διδασκαλία και το Διδακτικό Υλικό στα Μαθήματα των Μαθηματικών και των Φυσικών Επιστημών για Μαθητές με Μαθησιακές Δυσκολίες (Υ)	7,5
Γ' Κατεύθυνση Γλωσσική Ανάπτυξη, Παθολογία της Γλώσσας και Εκπαιδευτική Παρέμβαση (η Κατεύθυνση δεν είναι ενεργή)		
-	Δομικοί μηχανισμοί της γλώσσας και γνωστικές διεργασίες της γλωσσικής ανάπτυξης (Υ)	7,5
-	Νευροβιολογικές βάσεις γλωσσικών λειτουργιών & παθολογία της γλώσσας (Υ)	7,5
-	Σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις της Γλώσσας (Υ)	7,5
-	Εκπαιδευτικές παρεμβάσεις για την ανάπτυξη του λόγου σε Παιδιά με Αναπηρία/ Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες (Υ)	7,5
	Σύνολο ECTS (για κάθε Κατεύθυνση)	30
Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ		
ΠΑ1	*Πρακτική Άσκηση	20 ή 30
ΠΤΥΧ	*Διπλωματική Εργασία	10
	Σύνολο ECTS	30
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ECTS	120

*Οι φοιτητές/ήτριες καλούνται να πραγματοποιήσουν **υποχρεωτικά** πρακτική άσκηση και να επιλέξουν, **εάν επιθυμούν**, να εκπονήσουν διπλωματική εργασία κατά το Δ' εξάμηνο των σπουδών τους. Ανάλογα με την παραπάνω επιλογή τους οι μονάδες ECTS διαμορφώνονται ως εξής:

A' Επιλογή: Πρακτική Άσκηση + Διπλωματική Εργασία =

20 μονάδες ECTS (Πρακτική Άσκηση) + 10 μονάδες ECTS (Διπλωματική Εργασία) =

30 μονάδες ECTS

B' Επιλογή: Μόνο Πρακτική Άσκηση = **30 μονάδες ECTS**

2. Διδάσκοντες και ανάθεση διδασκαλίας στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

Το διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ. ανατίθεται, με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής του Π.Μ.Σ., στις ακόλουθες κατηγορίες διδασκόντων:

α) μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.), με πρόσθετη απασχόληση πέραν των νόμιμων υποχρεώσεών τους, αν το Π.Μ.Σ. έχει τέλη φοίτησης,

β) ομότιμους Καθηγητές ή αφυπηρηθέντα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι.,

γ) συνεργαζόμενους καθηγητές,

δ) εντεταλμένους διδάσκοντες,

ε) επισκέπτες καθηγητές ή επισκέπτες ερευνητές,

στ) ερευνητές και ειδικούς λειτουργικούς επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής,

ζ) επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις και σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος δύναται να ανατίθεται επικουρικό διδακτικό έργο στους υποψήφιους διδάκτορες του Τμήματος ή της Σχολής, υπό την επίβλεψη διδάσκοντος του Π.Μ.Σ.

Σε κάθε περίπτωση η ανάθεση διδασκαλίας των μαθημάτων, σεμιναρίων και ασκήσεων του Π.Μ.Σ. αποφασίζεται από τη Συνέλευση του Παιδαγωγικού Τμήματος Ειδικής Αγωγής ύστερα από εισήγηση της Σ.Ε..

Τα μέλη ΔΕΠ, ΕΠ, ΕΔΙΠ και ΕΤΕΠ κλπ, δεν επιτρέπεται να απασχολούνται αποκλειστικά σε Π.Μ.Σ..

Στις υποχρεώσεις των διδασκόντων περιλαμβάνονται:

Η έγκαιρη κατάθεση των περιγραμμάτων των μαθημάτων των εξαμήνων, η τήρηση του ωρολόγιου προγράμματος, όπως αυτό έχει καταρτιστεί κατά την έναρξη κάθε εξαμήνου, η διδασκαλία μαθημάτων, η κατάθεση βαθμολογίας για τους/τις φοιτητές/ήτριες, η υποστήριξη των φοιτητών/τριών σε ζητήματα που αφορούν στις σπουδές τους κτλ.

3. Αμοιβές για διδασκαλία

Όλες οι κατηγορίες διδασκόντων δύνανται να αμείβονται αποκλειστικά από τους πόρους του Π.Μ.Σ. Δεν επιτρέπεται η καταβολή αμοιβής ή άλλης παροχής από τον κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων. Με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Π.Μ.Σ. περί ανάθεσης του διδακτικού έργου, καθορίζεται το ύψος της αμοιβής κάθε διδάσκοντος. Ειδικώς οι διδάσκοντες που έχουν την ιδιότητα μέλους Δ.Ε.Π., δύνανται να αμείβονται επιπρόσθετα για έργο που προσφέρουν προς το Π.Μ.Σ., εφόσον εκπληρώνουν τις ελάχιστες εκ του νόμου υποχρεώσεις τους, όπως ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 155 του Ν. 4957/2022. Το τελευταίο εδάφιο εφαρμόζεται αναλογικά και για τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.ΕΠ., εφόσον εκπληρώνουν τις ελάχιστες εκ του νόμου υποχρεώσεις τους.

Λεπτομέρειες για τον τρόπο σύναψης των σχετικών συμβάσεων αμοιβής των μελών ΔΕΠ καθορίζονται από την Επιτροπή Ερευνών.

4. Επίβλεψη

Για κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή ή φοιτήτρια, ορίζεται από τη Συντονιστική Επιτροπή ένα μέλος ΔΕΠ ως σύμβουλος και ένα ως επιβλέπων. Ο σύμβουλος έχει την ευθύνη της παρακολούθησης και του ελέγχου της γενικής πορείας των σπουδών του μεταπτυχιακού φοιτητή ή της φοιτήτριας.

Δικαίωμα επίβλεψης διπλωματικών εργασιών έχουν οι διδάσκοντες των περ. α) έως στ) του άρθρου 4 παρ. 2 του ν. 4957/2022 υπό την προϋπόθεση ότι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος. Με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Π.Μ.Σ. δύναται να ανατίθεται η επίβλεψη διπλωματικών εργασιών και σε μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π. και Ε.ΔΙ.Π. του Τμήματος, που δεν έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ.

Ο επιβλέπων έχει την επιστημονική ευθύνη για την εκπόνηση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας και ορίζεται από τη Συντονιστική Επιτροπή κατόπιν αιτήσεως του υποψηφίου, στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της διπλωματικής εργασίας, ο προτεινόμενος επιβλέπων και η περίληψη της προτεινόμενης εργασίας.

Για την εξέταση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας συγκροτείται από τη Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ. τριμελής επιτροπή, στην οποία συμμετέχουν ο επιβλέπων και δύο (2) τουλάχιστον άλλα μέλη ΔΕΠ ή ερευνητές των βαθμίδων Α', Β' και Γ', οι οποίοι είναι κάτοχοι Διδακτορικού Διπλώματος. Τα μέλη της επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με το γνωστικό αντικείμενο του Προγράμματος.

Η τελική αξιολόγηση και κρίση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας γίνεται από την παραπάνω Επιτροπή. Για την έγκριση απαιτείται η σύμφωνη γνώμη των δύο τρίτων (2/3) των μελών της Επιτροπής. Η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία βαθμολογείται από μηδέν (0) έως δέκα (10), με ελάχιστο βαθμό επιτυχίας το πέντε (5). Σε περίπτωση απόρριψης της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας καθορίζεται από τη ΣΕ νέα ημερομηνία αξιολόγησης, τουλάχιστον τρεις (3) μήνες μετά την πρώτη κρίση. Σε περίπτωση δεύτερης απόρριψης ο υποψήφιος διαγράφεται από το Π.Μ.Σ.

Ο αριθμός των διπλωματικών εργασιών που μπορεί να επιβλέψει κάθε μέλος ΔΕΠ δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τις τρεις.

5. Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση και η βαθμολόγηση σε κάθε μάθημα είναι αποκλειστική αρμοδιότητα του διδάσκοντος, γίνεται σε πλήρη ανεξαρτησία από τα άλλα μαθήματα και αποτελεί παράγωγο της αντικειμενικής εκτίμησης της απόδοσης του φοιτητή ή φοιτήτριας στο συγκεκριμένο μάθημα (εργασίες, εξετάσεις κλπ.). Τα κριτήρια αξιολόγησης είναι σαφώς προσδιορισμένα και αναγράφονται στο ενημερωτικό έντυπο του κάθε μαθήματος.

Ο τελικός βαθμός κάθε μαθήματος προκύπτει από το σύνολο των επιδόσεων των φοιτητών και φοιτητριών σε συγκεκριμένους τομείς (π.χ. εργασίες, εξετάσεις) σύμφωνα με τις οδηγίες που παρέχει ο κάθε διδάσκων στην αρχή του εξαμήνου. Ο ελάχιστος αποδεκτός βαθμός μαθήματος είναι το πέντε (5), με άριστα το δέκα (10). Το κάθε εξεταζόμενο μάθημα βαθμολογείται από μηδέν (0) έως δέκα (10).

Σε περίπτωση που ένας φοιτητής ή φοιτήτρια αποτύχει σε ένα μάθημα μπορεί να επανεξετασθεί στο μάθημα αυτό, στο επόμενο εξάμηνο που προσφέρεται το μάθημα ή στην επαναληπτική εξεταστική περίοδο κάθε Σεπτεμβρίου σύμφωνα με τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών του Π.Μ.Σ. Σε περίπτωση αποτυχίας στην επανεξέταση, ο μεταπτυχιακός φοιτητής εξετάζεται, ύστερα από αίτησή του, από τριμελή επιτροπή μελών Δ.Ε.Π. της Σχολής, οι οποίοι έχουν το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με το εξεταζόμενο μάθημα και ορίζονται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος της εξέτασης διδασκων.

Σε περίπτωση αποτυχίας στην επανεξέταση από την Τριμελή Επιτροπή, το θέμα παραπέμπεται στη ΣΕ, η οποία θα εισηγείται στη ΣΤ την οριστική διαγραφή του φοιτητή ή της φοιτήτριας από το Π.Μ.Σ., ή την παρακολούθηση του ίδιου ή άλλου μαθήματος, σύμφωνα με τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών.

6. Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία

Ο κάθε φοιτητής εκπονεί στο Δ' εξάμηνο την διπλωματική εργασία που έχει σαφώς ερευνητικό χαρακτήρα, σε θέμα σχετικό με ένα από τα μαθήματα του Προγράμματος, την οποία και υποστηρίζει δημόσια ενώπιον τριμελούς εξεταστικής επιτροπής (1 επιβλέπων και 2 μέλη ΔΕΠ) που ορίζει η Συνέλευση του Παιδαγωγικού Τμήματος Ειδικής Αγωγής, μετά από σχετική εισήγηση του Διευθυντού

του Π.Μ.Σ. Τα μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

Οι διδάσκοντες που έχουν το δικαίωμα επίβλεψης διπλωματικών εργασιών, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, ενημερώνουν εγγράφως τη Γραμματεία για τα θέματα των διπλωματικών εργασιών που προτείνουν.

Η παρουσίαση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας υποστηρίζεται δημόσια, ενώπιον της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής σε ημερομηνία και τόπο που ορίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος, κατόπιν εισήγησης του Διευθυντού του Π.Μ.Σ. Κατόπιν της έγκρισής της από την Επιτροπή, αναρτάται υποχρεωτικά στο διαδικτυακό τόπο του Ιδρυματικού Αποθετηρίου του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας <http://ir.lib.uth.gr> και του Π.Μ.Σ.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, αν υφίσταται αντικειμενική αδυναμία ή σπουδαίος λόγος (ασθένεια, απουσία στο εξωτερικό κλπ), είναι δυνατή η αντικατάσταση του επιβλέποντα ή μέλους της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής μετά από απόφαση του Διευθυντή του Π.Μ.Σ. και σύμφωνη γνώμη της Σ.Ε..

Η διαδικασία για την υποβολή της διπλωματικής εργασίας προς εξέταση είναι η εξής:

Ο σχεδιασμός της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας κάθε φοιτητή ή φοιτήτριας γίνεται με ευθύνη του επιβλέποντος. Μετά το πέρας της συλλογής και επεξεργασίας των πηγών ή των ερευνητικών δεδομένων, ακολουθεί η συγγραφή της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας. Το περιεχόμενο της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας θα πρέπει να αφορά σύγχρονα θέματα της ειδικής αγωγής και να είναι συμβατό με την αποστολή του Π.Μ.Σ., όπως αυτή ορίζεται στην εισαγωγή του παρόντος Κανονισμού. Η έκταση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας ορίζεται σε 17000-20000 λέξεις. Πίνακες με δεδομένα ή ερωτηματολόγια θα συμπεριλαμβάνονται σε Παράρτημα και δεν συνυπολογίζονται στην έκταση της εργασίας. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές και φοιτήτριες σε συνεργασία με τους επιβλέποντές τους, ενθαρρύνονται να παρουσιάζουν τα ερευνητικά τους δεδομένα σε συνέδρια και να τα δημοσιεύουν σε επιστημονικά περιοδικά.

Ο οδηγός εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας αναρτάται στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ.

7. Πρακτική Άσκηση

Οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/ήτριες του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) «Επιστήμες της Αγωγής: Ειδική Αγωγή» του Παιδαγωγικού Τμήματος Ειδικής Αγωγής (Π.Τ.Ε.Α.) του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας καλούνται στο τελευταίο (Δ΄) εξάμηνο των σπουδών τους να πραγματοποιήσουν Πρακτική Άσκηση (ΠΑ) η οποία έχει υποχρεωτικό χαρακτήρα. Σκοπός της Π.Α. είναι η σύνδεση των θεωρητικών γνώσεων που έλαβαν οι φοιτητές/ήτριες στη διάρκεια των μεταπτυχιακών τους σπουδών από το σύνολο των μαθημάτων όλων των εξαμήνων με την εφαρμοσμένη εκπαιδευτική πρακτική και την καθημερινότητα των δομών Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης.

Βασικοί στόχοι της Π.Α. είναι:

- Η γνωριμία με το χώρο και τους παράγοντες που απαρτίζουν το πλαίσιο Π.Α. (οργανόγραμμα πλαισίου).
- Η επαφή με μαθητές/ήτριες με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή/και αναπηρία (ΕΕΑ/Α) που παρουσιάζουν διάφορες και διαφορετικής έντασης, δυσκολίες και προβλήματα μάθησης.
- Η συμμετοχή και εμπλοκή στην καθημερινή λειτουργία του πλαισίου μαθητεύοντας δίπλα στον/στην εκπαιδευτικό ειδικής αγωγής ή/και το Ειδικό Εκπαιδευτικό Προσωπικό (ΕΕΠ).
- Η αξιολόγηση και η συλλογή πληροφοριών και δεδομένων που είναι απαραίτητα για τη λήψη

σημαντικών εκπαιδευτικών αποφάσεων ή/και τον σχεδιασμό εκπαιδευτικών παρεμβάσεων για την υποστήριξη των μαθητών/τριών με ΕΕΑ/Α.

- Ο σχεδιασμός παρεμβάσεων και η υλοποίηση των παρεμβάσεων αυτών, η αξιολόγηση και ο αναστοχασμός επί αυτών.
- Η τήρηση ημερολογίου και η αποτύπωση όλης της ΠΑ στην τελική εργασία.

Νομοθεσία για την Πρακτική Άσκηση

Η Π.Α. υλοποιείται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και προσαρμόζεται και επικαιροποιείται με βάση τη νομοθεσία και τη συνεχή ανατροφοδότηση που λαμβάνει από τις δομές, τους φοιτητές και τις φοιτήτριες και τους διδάσκοντες και επόπτες. Συγκεκριμένα, η Π.Α. υλοποιείται με βάση τον Ν 4823/2021, άρθρο 11, παρ. 10 και άρθρο 88, παρ. 2. Επιπλέον, λαμβάνεται υπόψη η σχετική εγκύκλιος για τα κριτήρια συνάφειας μεταπτυχιακών τίτλων σπουδών με τα αντικείμενα της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (Ε.Α.Ε.) (Υπουργική Απόφαση 52425/Ζ1/05-04-2019, 54929/Ζ1/08-04-2019 και η τροποποίηση 1200/Ζ1/08-01-2022). Η Π.Α. διέπεται, επίσης, από τους κανόνες ηθικής και δεοντολογίας της επιστήμης και όλοι/ες οι συμμετέχοντες/ουσες δεσμεύονται από τους κανόνες εμπιστευτικότητας και προστασίας των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων.

Δομή της Πρακτικής Άσκησης

Οι φοιτητές/ήτριες του Π.Μ.Σ. «Επιστήμες της Αγωγής: Ειδική Αγωγή» κατά το εαρινό εξάμηνο του 2ου έτους φοίτησής τους (Δ' εξάμηνο σπουδών) καλούνται να πραγματοποιήσουν την πρακτική άσκηση (ΠΑ).

Τα μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής του Π.Μ.Σ. (Νόμος 4957/21-7-2022, άρθρο 69) εισηγούνται στη Συνέλευση του Τμήματος για τον ορισμό των κάτωθι:

- Υπεύθυνο/η Πρακτικής Άσκησης

Ο Υπεύθυνος Πρακτικής Άσκησης, ο οποίος προέρχεται από τα μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) ή Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) ή Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.) ή Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Τμήματος, και έχει ως αντικείμενο τη γενική εποπτεία της εκπαιδευτικής διαδικασίας της πρακτικής άσκησης στο πλαίσιο του προγράμματος σπουδών, τον συντονισμό των Εποπτών Πρακτικής Άσκησης και των φορέων υποδοχής.

-Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης

Η Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης, η οποία αποτελείται από μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.ΔΙ.Π. ή Ε.Ε.Π. ή Ε.Τ.Ε.Π. του Τμήματος, στην οποία προΐσταται ο Υπεύθυνος Πρακτικής Άσκησης, με αντικείμενο την αξιολόγηση των αιτήσεων των φοιτητών που επιθυμούν να διεξάγουν πρακτική άσκηση, εάν αυτή δεν είναι υποχρεωτική, τον συντονισμό των δραστηριοτήτων που αφορούν στην πρακτική άσκηση φοιτητών, την επίλυση προβλημάτων, τον ορισμό Επόπτη ανά πρακτικά ασκούμενο φοιτητή, τη σύνταξη και υποβολή ετήσιας έκθεσης για την υλοποίηση και αξιολόγηση του προγράμματος πρακτικής άσκησης προς τη Συνέλευση του Τμήματος, καθώς και την υποβολή εισηγήσεων για την τροποποίηση του προγράμματος σπουδών σε ό,τι αφορά τα θέματα πρακτικής άσκησης.

-Επόπτες/όπτριες Πρακτικής Άσκησης

Ο Επόπτης είναι αρμόδιος για την καθοδήγηση και υποστήριξη των φοιτητών καθ' όλη τη διαδικασία της πρακτικής άσκησης σε φορείς υποδοχής, την επικοινωνία με τους φορείς υποδοχής για την επίτευξη των επιδιωκόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων και την ενημέρωση του Υπευθύνου και της Επιτροπής Πρακτικής Άσκησης. Ως επόπτες είναι δυνατόν να οριστούν διδάσκοντες του προγράμματος σπουδών.

Πιστωτικές Μονάδες ECTS και Πρακτική Άσκηση

Η ΠΑ δύναται να έχει τις ακόλουθες δύο μορφές:

α) η ΠΑ που αντιστοιχεί σε 30 πιστωτικές μονάδες ECTS για φοιτητές/ήτριες που κατά το Δ' εξάμηνο των σπουδών τους πραγματοποιούν ΠΑ,

β) η ΠΑ που αντιστοιχεί σε 20 πιστωτικές μονάδες ECTS για φοιτητές/ήτριες που κατά το Δ' εξάμηνο των σπουδών τους πραγματοποιούν ΠΑ και παράλληλα εκπονούν Διπλωματική Εργασία η οποία έχει προαιρετικό χαρακτήρα.

Δομές της Πρακτικής Άσκησης

Οι δομές που ορίζονται από τις διατάξεις της εγκυκλίου περί συνάφειας (Υπουργική Απόφαση 52425/Ζ1/05-04-2019, 54929/Ζ1/08-04-2019 και η τροποποίηση 1200/Ζ1/08-01-2022) είναι οι σχολικές δομές, όπου υλοποιούνται προγράμματα ειδικής αγωγής και ενταξιακής εκπαίδευσης και οι διαγνωστικοί φορείς που ανήκουν στο Υπουργείο Παιδείας.

Η ΠΑ δε μπορεί να ταυτίζεται με την εργασία του/της φοιτητή/φοιτήτριας, ακόμα κι αν αυτή σχετίζεται με την ειδική αγωγή και εκπαίδευση. Η επιλογή της δομής σχετίζεται με την Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση (ΠΕ) στην οποία ανήκει ο/η φοιτητής/φοιτήτρια με βάση το πρώτο του/της πτυχίο, π.χ. οι ανήκοντες/ουσες στο ΠΕ60 θα πρέπει να κάνουν ΠΑ σε Δομές Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης και συγκεκριμένα σε Νηπιαγωγεία, οι ανήκοντες/ουσες στο ΠΕ02 θα πρέπει να κάνουν ΠΑ σε δομές Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Γυμνάσια, Λύκεια) κλπ.

Γενικοί Άξονες της Πρακτικής Άσκησης

Η ΠΑ στηρίζεται σε τέσσερις (4) άξονες:

α) Την παρακολούθηση των (δια ζώσης, πρόσωπο με πρόσωπο) μαθημάτων σε χώρους του Πανεπιστημίου,

β) Την εκπόνηση της αρχικής εργασίας (πριν από την είσοδο του/της φοιτητή/ήτριας στις εκάστοτε Δομές),

γ) Την καθημερινή παρουσία σε σχολικές μονάδες ειδικής αγωγής (τμήματα ένταξης, ειδικά σχολεία) και ΚΕΔΑΣΥ συνολικής διάρκειας 300 ωρών,

δ) Την εκπόνηση, παράδοση και παρουσίαση τελικής εργασίας.

Γενικοί Κανόνες κατά τη διάρκεια εκπόνησης της Πρακτικής Άσκησης

- Το εκπαιδευτικό πλαίσιο το οποίο υποδέχεται το/τη φοιτητή/ήτρια ακολουθεί συγκεκριμένο πρόγραμμα το οποίο οφείλει κάθε φοιτητής/ήτρια που φιλοξενείται σε αυτό να σέβεται και να τηρεί. Απουσίες μπορούν να γίνουν δεκτές μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις, και όταν ο/η φοιτητής/ήτρια είναι αναγκαίο να απουσιάσει. Στην περίπτωση αυτή ενημερώνει τον/την επόπτη/επόπτρια που έχει οριστεί, καθώς και τον υπεύθυνο επαγγελματία στο πλαίσιο της Π.Α. και ορίζεται αναπλήρωση της

ημέρας αυτής στο χρόνο που έχει προγραμματιστεί η Π.Α.

- Ο/η φοιτητής/ήτρια αποτελεί ενεργό μέλος του πλαισίου που τον/την υποδέχεται και προσαρμόζεται σε κάθε υποχρέωση που προκύπτει από αυτό. Η τήρηση του ωραρίου είναι βασική υποχρέωση, καθώς, επίσης, και κάθε συμπεριφορά που συνάδει προς την ιδιότητα του ειδικού παιδαγωγού, ειδικού εκπαιδευτικού προσωπικού και του προσωπικού του πλαισίου εν γένει.
- Ο/Η κάθε φοιτητής/ήτρια κατά την προσέλευση και αποχώρηση του από το πλαίσιο της Π.Α. παρουσιάζεται στο/στη Διευθυντή/-ρια ή Προϊστάμενο/-η της μονάδας και τον/την ενημερώνει σχετικά. Εναλλακτικά, μπορεί να παρουσιαστεί στον επαγγελματία που έχει οριστεί εντός του πλαισίου ως υπεύθυνος/η για την Π.Α. Για τις παρουσίες, οι επόπτες/όπτριες, καθώς και ο/η Συντονιστής/στρια της Π.Α. θα ενημερώνονται από τον/την υπεύθυνο/η επαγγελματία στο πλαίσιο με δύο τρόπους: (α) ηλεκτρονικά (ημερήσιο ηλεκτρονικό παρουσιολόγιο), και (β) εγγράφως (κατάθεση έντυπου παρουσιολογίου στο τέλος της Π.Α. υπογεγραμμένο από τον/την υπεύθυνο/η επαγγελματία).
- Ο/η φοιτητής/ήτρια φροντίζει να καλλιεργεί σχέσεις εμπιστοσύνης με τους επαγγελματίες ανά πλαίσιο και τους/τις μαθητές/ήτριες, ενώ ταυτόχρονα, συνεργάζεται στενά με την επόπτρια/τον επόπτη που του/της έχει ορισθεί είτε δια ζώσης (πρόσωπο με πρόσωπο), είτε ηλεκτρονικά (απομακρυσμένη επικοινωνία) σε συγκεκριμένες ημέρες και ώρες.
- Ο/η φοιτητής/ήτρια χρησιμοποιεί τα εργαλεία, τη βιβλιογραφία και άλλα σχετικά έγγραφα που θα είναι αναρτημένα στο e-class και την ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ. και για τα οποία θα ενημερώνεται αναλυτικά από το/τη Συντονιστή/στρια και τους/τις επόπτες/επόπτριες της Π.Α.

Τελική Εργασία

Η τελική εργασία αποτυπώνει την ΠΑ στις δομές. Αποτελείται από ένα αρχείο κειμένου και ένα αρχείο παρουσίασης.

Αρχείο Κειμένου: Ο αριθμός των λέξεων στην εργασία κειμένου είναι 10.000 ($\pm 20\%$). Περιλαμβάνονται, επίσης, παραρτήματα που δεν προσμετρώνται στον αριθμό των λέξεων. Τα επισυναπτόμενα παραρτήματα περιλαμβάνουν όλο το υλικό που παράχθηκε και χρησιμοποιήθηκε στην ΠΑ. Συγκεκριμένα, ολόκληρη η αξιολόγηση πλαισίου του μαθητή ή/και της ομάδας μαθητών, το σύνολο των σχεδίων διδασκαλίας και παρεμβάσεων, οι επιμέρους στρατηγικές, καθώς και το υποστηρικτικό διδακτικό υλικό που παράχθηκε και χρησιμοποιήθηκε στις δραστηριότητες.

Αρχείο Παρουσίασης: Η παρουσίαση είναι διάρκειας 10' και ο αριθμός των διαφανειών είναι 15.

Αξιολόγηση της Πρακτικής Άσκησης

Η αξιολόγηση των φοιτητών/τριών γίνεται με την εκτίμηση της ανταπόκρισής τους στα εξής κριτήρια:

- Την αξιολόγηση της αρχικής εργασίας-προετοιμασίας.

(Βαρύτητα επί της τελικής βαθμολογίας: 20%)

- Την αδιάλειπτη και συνεπή παρουσία στη δομή της ΠΑ. Τη συνεργασία και ικανοποιητική ανταπόκριση στο πλαίσιο της εποπτείας, που αξιολογείται από τον/την επόπτρια/επόπτρια.

(Βαρύτητα επί της τελικής βαθμολογίας: 10%)

- Την αξιολόγηση του/της υπεύθυνου/ης επαγγελματία για την Π.Α. στο πλαίσιο για τον/την φοιτητή/ήτρια. Πιο συγκεκριμένα, ο/η υπεύθυνος επαγγελματίας ανά δομή, στο τέλος της Π.Α.,

συμπληρώνει το πρωτόκολλο αξιολόγησης της συμπεριφοράς και της στάσης γενικότερα του/της φοιτητή/ήτριας (π.χ. επιστημονική επάρκεια, ικανότητα διαχείρισης σχέσεων, προθυμία, ενδιαφέρον, ικανότητες και αποτελεσματικότητα για την εκπαιδευτική, κοινωνική και ψυχολογική στήριξη των μαθητών/τριών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες).

(Βαρύτητα επί της τελικής βαθμολογίας: 10%)

- Τα ημερήσια ημερολόγια δραστηριοτήτων και τον αναστοχασμό των φοιτητών/τριών επ' αυτών, τα οποία αποτελούν ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ παράρτημα της τελικής εργασίας.
- Την αξιολόγηση της τελικής γραπτής εργασίας

(Βαρύτητα 60% επί της τελικής βαθμολογίας, που επιμερίζεται σε 50% στην εργασία κειμένου και 10% στην παρουσίαση).

Έτσι η συνολική τελική βαθμολογία που λαμβάνει ο/η φοιτητής/φοιτήτρια στην ΠΑ συναπαρτίζεται από τα εξής:

- Αρχική εργασία: βαρύτητα 20%
- Αξιολόγηση του/της επόπτη/επόπτριας: βαρύτητα 10%
- Αξιολόγηση του/της υπεύθυνου/ης της δομής: βαρύτητα 10%
- Τελική εργασία (κείμενο + παρουσίαση): βαρύτητα 60%

Κριτήρια επιτυχούς ολοκλήρωσης της πρακτικής άσκησης & Κατοχύρωση επιμέρους στοιχείων

I. Ο/Η φοιτητής/ήτρια θεωρείται ότι έχει επιτυχώς ολοκληρώσει την ΠΑ, όταν σωρευτικά (1+2+3) έχει επιτύχει τα εξής:

1. Έχει τουλάχιστον 300 ώρες φυσικής παρουσίας στη δομή ΕΑΕ της επιλογής του/της,
2. Έχει λάβει προβιβάσιμο βαθμό στην αξιολόγηση του/της επόπτη/ επόπτριας και του/της υπεύθυνου/ης της δομής
3. Έχει λάβει προβιβάσιμο βαθμό στην αρχική και τελική γραπτή εργασία.

α) Προϋπόθεση για την υποβολή τελικής γραπτής εργασίας, είναι να έχει ολοκληρωθεί η ΠΑ στις δομές ΕΑΕ και ο/η φοιτητής/φοιτήτρια να έχει λάβει προβιβάσιμο βαθμό στις αξιολογήσεις του/της επόπτη/επόπτριας και του/της υπεύθυνου/ης της Δομής.

β) Στην περίπτωση που η τελική γραπτή εργασία δε λάβει προβιβάσιμο βαθμό, υποβάλλεται εκ νέου στο επόμενο εξάμηνο.

II. Η ολοκλήρωση των παρουσιών στις δομές ΕΑΕ κατοχυρώνεται αυτοτελώς, και σε περίπτωση που ο/η φοιτητής/φοιτήτρια αποτύχει να λάβει προβιβάσιμο βαθμό στην αρχική και τελική εργασία, επαναλαμβάνει την ΠΑ, μόνο ως προς τις εργασίες, στο επόμενο εξάμηνο σπουδών.

III. Στην περίπτωση που ο/η φοιτητής/φοιτήτρια δε συμπληρώσει τις υποχρεωτικές ώρες παρουσίας στις δομές, συνεχίζει την ΠΑ και στο επόμενο εξάμηνο σπουδών και μέχρι τη συμπλήρωση του αριθμού των παρουσιών.

Άρθρο 5. Οικονομικά, διαχείριση εσόδων και εξόδων

1. Πόροι

Οι πόροι του Π.Μ.Σ. θα προέρχονται από τα τέλη φοίτησης που καταβάλλονται από τους/τις μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/ήτριες.

2. Διαχείριση

Η Συντονιστική Επιτροπή καταρτίζει τον αρχικό ετήσιο προϋπολογισμό του Π.Μ.Σ. και τις τροποποιήσεις του και εισηγείται την έγκρισή του προς την Επιτροπή Ερευνών του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του Π.Θ.

Η Συνέλευση του Τμήματος ή η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών εγκρίνει τον απολογισμό του Π.Μ.Σ., κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής.

Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. είναι ο Επιστημονικός Υπεύθυνος του προγράμματος και ασκεί τις αντίστοιχες αρμοδιότητες σύμφωνα με το άρθρο 234 του Ν. 4957/2022. Πιο συγκεκριμένα ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. έχει την ευθύνη παρακολούθησης, εκτέλεσης του προϋπολογισμού και της έκδοσης εντολών πληρωμής των σχετικών δαπανών, ευθύνεται για τη σκοπιμότητα και επιλεξιμότητα των δαπανών και την υποβολή των απαιτούμενων δικαιολογητικών δαπανών στον Ε.Λ.Κ.Ε. για τον έλεγχό τους, την εκκαθάριση και την πληρωμή τους. Αν η δαπάνη δεν προβλέπεται στον προϋπολογισμό του έργου, απαιτείται αναμόρφωση του προϋπολογισμού και απόφαση της Επιτροπής Ερευνών ύστερα από τεκμηριωμένο αίτημα του Διευθυντή και έγκριση από τη Συνέλευση του τμήματος.

Για όλες τις διαδικασίες οικονομικής διαχείρισης των χρηματοδοτούμενων Π.Μ.Σ., εφαρμόζονται από το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023, ενιαία οι διατάξεις του Ν. 4957/2022.

3. Δαπάνες

Οι δαπάνες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο του Π.Μ.Σ. αφορούν ενδεικτικά τα ακόλουθα:

- αγορά σύγχρονου υλικοτεχνικού εξοπλισμού,
- αγορά απαραίτητου αναλώσιμου υλικού για τις ανάγκες διδασκαλίας των μαθημάτων,
- αμοιβή συνεργατών για τη Γραμματειακή υποστήριξη του Π.Μ.Σ.,
- αμοιβή συνεργατών για την τεχνική υποστήριξη του Π.Μ.Σ.,
- αμοιβή διδασκόντων/ουσών των μαθημάτων,
- κάλυψη δαπανών μετακίνησης διδασκόντων/ουσών που μετακινούνται προκειμένου να υλοποιήσουν το δια ζώσης μάθημά τους,
- διενέργεια εκδηλώσεων/ημερίδων,
- διενέργεια στοχευμένων σεμιναρίων/επιμορφώσεων,
- κάλυψη δαπανών για τη μετάβαση των διδασκόντων/ουσών σε συνέδρια προκειμένου να επικαιροποιήσουν τα γνώσεις τους και να προβάλουν παράλληλα το Π.Μ.Σ.,
- δαπάνες για την άρτια καθαριότητα των αιθουσών,
- αγορά εξειδικευμένων εργαλείων (πχ. ψυχομετρικά εργαλεία κτλ.),
- δαπάνες για τον εμπλουτισμό της βιβλιοθήκης του Π.Μ.Σ. (ελληνικοί και ξενόγλωσσοι τίτλοι βιβλίων).

Άρθρο 6. Φοίτηση στο Π.Μ.Σ.

1. Παρακολούθηση μαθημάτων.

Ο κάθε κύκλος (διάρκεια) του Π.Μ.Σ. που οδηγεί σε Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) είναι τέσσερα εξάμηνα για **πλήρη φοίτηση**, εκ των οποίων το τελευταίο εξάμηνο διατίθεται για την εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας (προαιρετικά) και την πραγματοποίηση Πρακτικής Άσκησης (υποχρεωτικά).

Η παρακολούθηση των μαθημάτων είναι υποχρεωτική. Το ανώτερο όριο των επιτρεπόμενων απουσιών για κάθε μάθημα ορίζεται στο 30%.

Η δήλωση των μαθημάτων παρακολούθησης είναι υποχρεωτική για κάθε εξάμηνο. Παραβίαση της προθεσμίας εγγραφής ισοδυναμεί με απώλεια της δυνατότητας παρακολούθησης του τρέχοντος εξαμήνου. Σε αυτή την περίπτωση, για τη συνέχιση της φοίτησης απαιτείται απόφαση της Συνέλευσης Τμήματος, ύστερα από πρόταση της ΣΕ.

Είναι δυνατή η **διαγραφή** φοιτητή από το Π.Μ.Σ., χωρίς την επιστροφή των τελών φοίτησης με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος μετά από σχετική πρόταση της Συντονιστικής Επιτροπής, στις περιπτώσεις της μη τήρησης των παρακάτω υποχρεώσεών τους: Π.χ.

- Την τακτική παρακολούθηση των μαθημάτων σε ποσοστό τουλάχιστον 70% των πραγματοποιηθέντων διαλέξεων σε κάθε εξάμηνο.
- Να υποβάλλουν μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες τις απαιτούμενες εργασίες για το κάθε μάθημα.
- Να προσέρχονται στις εξετάσεις.
- Να σέβονται και να τηρούν τις αποφάσεις των οργάνων των Τμημάτων καθώς και την ακαδημαϊκή δεοντολογία.

Δύναται και μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις να χορηγείται **παράταση σπουδών** και μέχρι ένα έτος, κατόπιν αιτιολογημένης απόφασης της Συνέλευσης του Τμήματος.

2. Αναστολή φοίτησης.

Στους μεταπτυχιακούς/κες φοιτητές/τριες μπορεί να χορηγηθεί, κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης, προσωρινή **αναστολή σπουδών**, που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα και μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις, οι οποίες αφορούν προβλήματα υγείας του φοιτητή/τριας. Η αίτηση αναστολής πρέπει να κατατίθεται εντός δύο μηνών από την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων. Ο φοιτητής/τρια ο οποίος έχει πάρει αναστολή φοίτησης δεν καταβάλλει τα δίδακτρα. Τα δίδακτρα καταβάλλονται και διαμορφώνονται ανάλογα με το εξάμηνο που θα παρακολουθήσει. Επιπλέον, ο φοιτητής/τρια που παίρνει αναστολή δε συνυπολογίζεται στο συνολικό αριθμό των εισακτέων και ενεργοποιείται η διαδικασία εισαγωγής του πρώτου επιλαχόντα.

Σε περίπτωση που ο/η φοιτητή/ήτρια αιτηθεί να κάνει αναστολή φοίτησης κατά τη διάρκεια των σπουδών του ισχύει ότι αυτή δε μπορεί να υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα και δίνεται μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις, οι οποίες αφορούν προβλήματα υγείας του φοιτητή/ήτριας.

Τα εξάμηνα αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας δεν προσμετρώνται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης. Ο/Η φοιτητής/ήτρια προχωρά σε πραγματοποίηση της Πρακτικής Άσκησης, εφόσον έχει παρακολουθήσει τα μαθήματα όλων των εξαμήνων.

Σε περίπτωση που κάποιος φοιτητής/τρια του Π.Μ.Σ. δεν παρακολουθεί τα μαθήματά του, χωρίς να είναι σε περίοδο αναστολής φοίτησης, καλείται να τα παρακολουθήσει ξανά. Επίσης, καταβάλλει εκ νέου τα δίδακτρα που αναλογούν στο αντίστοιχο εξάμηνο, εκτός από περιπτώσεις προσωπικών

προβλημάτων υγείας που εξετάζονται κατά περίπτωση και αποφασίζει επί του θέματος η Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ.

Κατά την διάρκεια της αναστολής, ο μεταπτυχιακός φοιτητής χάνει την ιδιότητα του φοιτητή. Ο χρόνος της αναστολής δεν προσμετράται στην ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης.

3. Μερική φοίτηση.

Δε δίνεται η δυνατότητα μερικής φοίτησης στο Π.Μ.Σ.

4. Υλικοτεχνική Υποδομή.

Το Πρόγραμμα θα λειτουργήσει στις εγκαταστάσεις της Σχολής Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών και πρωτίστως του Παιδαγωγικού Τμήματος Ειδικής Αγωγής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας σε αίθουσες και κτίρια τα οποία είναι διαθέσιμα και για τη λειτουργία του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών.

Για τη λειτουργία του Π.Μ.Σ. θα χρησιμοποιηθούν οι χώροι διδασκαλίας και έρευνας, τα εργαστήρια, ο εξοπλισμός και η διοικητική δομή του Τμήματος. Επίσης θα χρησιμοποιηθούν σχολεία και υπηρεσίες για την άσκηση των φοιτητών του Π.Μ.Σ. και τη διεξαγωγή ερευνών στα πλαίσια της εκπαίδευσής τους.

Οι αίθουσες διδασκαλίας των μαθημάτων του Π.Μ.Σ. είναι αίθουσες που βρίσκονται στο Παραλιακό Συγκρότημα του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας και ανακοινώνονται στην αρχή των ακαδημαϊκών εξαμήνων κατόπιν ανάρτησης του Προγράμματος Αιθουσών από την Κοσμητεία της Σχολής που είναι το αρμόδιο όργανο.

5. Ολοκλήρωση των σπουδών.

Ένας μεταπτυχιακός φοιτητής ή φοιτήτρια θεωρείται κάτοχος του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών από τη στιγμή που ολοκλήρωσε πλήρως τις υποχρεώσεις του.

Για να λάβει μέρος ο φοιτητής στην τελετή καθομολόγησης πρέπει να έχει :

- Ολοκληρώσει με επιτυχία τον κύκλο σπουδών, όπως προβλέπεται από το Πρόγραμμα Σπουδών.
- Να έχει παραδώσει την Ακαδημαϊκή ταυτότητα.
- Να μην έχει εκκρεμότητες με τη βιβλιοθήκη.
- Να έχει τακτοποιήσει τις οικονομικές εκκρεμότητες.

Η καθομολόγηση για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές/ήτριες τελείται από τις Πρυτανικές Αρχές, παρουσία του Διευθυντή του Π.Μ.Σ. και του Προέδρου του Τμήματος.

6. Ιδρυματικό αποθετήριο.

Οι εγκεκριμένες Μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες μετά το πέρας των ενδεχομένων διορθώσεων που προτείνονται από τις εξεταστικές επιτροπές, κατατίθενται από τους υποψηφίους/ες μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/ήτριες στη βιβλιοθήκη σε δύο αντίτυπα, ένα (1) βιβλιοδετημένο έντυπο και ένα (1) αντίτυπο σε ηλεκτρονική μορφή. Η Γραμματεία του τμήματος δεν ολοκληρώνει τα στάδια της απόδοσης του αντίστοιχου ακαδημαϊκού τίτλου, αν προηγουμένως δεν λαμβάνει από τους υποψηφίους, βεβαίωση κατάθεσης της μεταπτυχιακής διατριβής από τη Βιβλιοθήκη του ιδρύματος.

Με ευθύνη της κεντρικής βιβλιοθήκης του ΠΘ όλες οι εργασίες αυτές δημοσιεύονται στο ιδρυματικό αποθετήριο του Πανεπιστημίου <http://ir.lib.uth.gr/handle/11615/1>

7. Βεβαιώσεις.

Η μορφή του Μεταπτυχιακού Διπλώματος, και το τελετουργικό της ορκωμοσίας, καθορίζονται στον κανονισμό του ιδρύματος. Για τη μορφή του Παραρτήματος Διπλώματος, ισχύει η απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου της 224ης /17-10-2008 συνεδρίασής του και οι διατάξεις της Υ.Α. Φ5/89656/Β3/13-8-2007.

8. Γραμματειακή κάλυψη, τεχνολογική και οικονομική υποστήριξη.

Η γραμματειακή κάλυψη του Π.Μ.Σ. γίνεται από συμβασιούχο υπάλληλο του Παιδαγωγικού Τμήματος Ειδικής Αγωγής που διαθέτει την κατάλληλη εμπειρία και υπευθυνότητα, και η αμοιβή του βαρύνει τον προϋπολογισμό του Π.Μ.Σ..

9. Υποτροφίες.

Το Π.Μ.Σ. δύναται να χορηγεί υποτροφίες σε φοιτητές/ήτριες βάσει ακαδημαϊκών κριτηρίων, σύμφωνα με όσα ειδικότερα ορίζονται σε σχετικές αποφάσεις της Συνέλευσης του Τμήματος.

Υποτροφία δεν χορηγείται στην περίπτωση που ο μεταπτυχιακός φοιτητής λαμβάνει ήδη υποτροφία από άλλη πηγή.

Υποτροφίες δεν χορηγούνται σε φοιτητές/ήτριες που έχουν εισαχθεί στο Π.Μ.Σ. χωρίς την υποχρέωση καταβολής τελών φοίτησης.

10. Ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ.

Η επίσημη ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ. <https://www.sed.uth.gr/index.php/gr/studies-postgraduate/msc-special-education> ενημερώνεται διαρκώς και περιέχει όλες τις πληροφορίες και ανακοινώσεις του Προγράμματος και αποτελεί τον επίσημο χώρο ενημέρωσης των φοιτητών και φοιτητριών.

Άρθρο 7. Διασφάλιση ποιότητας

1. Πνευματικά δικαιώματα και λογοκλοπή.

Τα πνευματικά δικαιώματα των Μεταπτυχιακών Διπλωματικών Εργασιών ή δικαιώματα ευρεσιτεχνίας ή εμπορικής εκμετάλλευσης των εργασιών καθορίζονται με σχετικές αποφάσεις της Επιτροπής Δεοντολογίας του ΠΘ.

Κάθε είδους λογοκλοπή στις εργασίες των μαθημάτων, τις δημοσιεύσεις ή τη συγγραφή των Μεταπτυχιακών Διπλωματικών Εργασιών επιπόνη ερευνητικών δεδομένων και αντιεπιστημονική συμπεριφορά γενικότερα απαγορεύεται. Η Επιτροπή Δεοντολογίας είναι αρμόδια να ενημερώνει σχετικά τους φοιτητές και τις φοιτήτριες των Π.Μ.Σ. και να επιβάλλει ποινές, όπου αυτό είναι αναγκαίο. Λεπτομερείς οδηγίες για το θέμα θα εκδίδονται από την Επιτροπή Δεοντολογίας του Πανεπιστημίου.

Καμία μεταπτυχιακή εργασία δεν κατατίθεται για υποστήριξη αν προηγουμένως δεν ελεγχθεί από την ηλεκτρονική υπηρεσία πρόληψης λογοκλοπής της Κεντρικής Βιβλιοθήκης του Ιδρύματος.

2. Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας – Τριμελής Εσωτερική Υποεπιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας.

Σύμφωνα με το νόμο 4957/2022 άρθρο 279, η Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας μπορεί να γνωματεύσει σε θέματα ηθικής και δεοντολογίας που αφορούν άρθρο προς δημοσίευση σε επιστημονικό περιοδικό ή υπό εκπόνηση διπλωματική εργασία ή διδακτορική διατριβή.

Ωστόσο, σύμφωνα με την απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου στην αρ. 53/23-10-2019 συνεδρίασή του, όσον αφορά τα θέματα ελέγχου εμπιστευτικότητας, σεβασμού προσωπικών δεδομένων και λοιπών κανόνων ηθικής και δεοντολογίας των διπλωματικών προπτυχιακών εργασιών, των μεταπτυχιακών εργασιών και των διδακτορικών διατριβών, το κάθε Τμήμα συγκροτεί τριμελή υποεπιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας.

Ως προς τη διαδικασία, οι ενδιαφερόμενοι υποβάλλουν: 1) αίτηση εξέτασης της πρότασης, 2) περιγραφή της ερευνητικής πρότασης, 3) ερευνητικά πρωτόκολλα, έντυπα συναίνεσης και λοιπά δικαιολογητικά, που κρίνονται ως αναγκαία με βάση τα επιστημονικά πεδία. Τα υποδείγματα για τη σύνταξη των σχετικών εντύπων βρίσκονται στην ιστοσελίδα του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<https://www.uth.gr/schetika/dioikese/administrativeservices/geniki-dieythynsi-dioikitikis-ypostirixis/dieythynsi-akadimaikon-thematon/tmima-spoydon>

Μετά τον έλεγχο της πρότασης, η Επιτροπή του Τμήματος εκδίδει Βεβαίωση έγκρισης της πρότασης της διπλωματικής προπτυχιακής εργασίας, της μεταπτυχιακής εργασίας ή της διδακτορικής διατριβής. Στην περίπτωση που υπάρξει απόρριψη της αίτησης ή διαφωνία μεταξύ των μελών της Επιτροπής, θα διαβιβάζεται στην Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Οι Βεβαιώσεις έγκρισης θα αναρτώνται στο πληροφοριακό σύστημα της ΜΟΔΙΠ.

3. Αξιολόγηση / έλεγχος ποιότητας Προγράμματος

Το Π.Μ.Σ. συνολικά, αλλά και τα επιμέρους μαθήματα αξιολογούνται συστηματικά σύμφωνα με τις προτεινόμενες διαδικασίες και τα κριτήρια που έχουν θεσπιστεί από το Εσωτερικό Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας και παράλληλα συνεισφέρουν στην περαιτέρω βελτίωσή του.

Άρθρο 8. Μεταβατικές ρυθμίσεις

Οποιοδήποτε θέμα προκύψει στο μέλλον που δεν καλύπτεται από τη σχετική νομοθεσία ή τον οικείο Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών, θα αντιμετωπιστεί με αποφάσεις της Συνέλευσης του Παιδαγωγικού Τμήματος Ειδικής Αγωγής, ύστερα από εισήγηση του Διευθυντή και της Συντονιστικής Επιτροπής του Προγράμματος και της Συγκλήτου του Ιδρύματος με τροποποίηση του Κανονισμού και δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η τακτική αναθεώρηση του παρόντος Εσωτερικού Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών δύναται να πραγματοποιείται κάθε διετία.